

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 63 (6972)

● Trešdiena, 1999. gada 25. augusts

● Cena Ls 0,22

● Paju sabiedrības agrofirma «Turība» raibaļas ganībās.

Materiālu par agrofirmu «Turība» lasiet 3. lappusē.

Cik maksā vizīte pie ārsta?

Klusi un bez liekas aģitācijas Preiļu rajona iedzīvotāji ir nostādīti fakta priekšā, ka, lai nokļūtu pie ārsta, ir jāmaksā vismaz divreiz vairāk, nekā tas paredzēts Labklājības ministrijas noteikumos. Ja atceramies, ārsta apmeklējuma cena bija paaugstināta jau ziemā, un pēc toreizējā labklājības ministra Vladimira Makarova vizītes Preiļu rajonā bija vien jāatgriežas pie visā valstī pastāvošās samaksas sistēmas: par ārsta apmeklējumu jāmaksā 50 santīmi pieaugušajam un 20 santīmi bērnam.

Tagad viss padarīts viltīgāk. Slimokase apmaksā noteiktu ārsta vienas dienas laikā pieņemto pacientu skaitu, un tie laimīgie, kas ietilpst šajā skaitā, maksā par vizīti pie ārsta 50 santīmus, bet pārējiem par apmeklējumiem jāmaksā viens līdz divi lati. Preiļu poliklinikas reģistratūrā uz jautājumu, vai ir numuriņš, parastā atbilde skan: pašlaik nav; nav atnesti no ārsta; piezvaniet vēlāk; piezvaniet rīt un tamlīdzīgi. «Dārgie» numuriņi ir uzreiz un pēc vēlēšanās. Pēc kādiem principiem tiek dalīti «lētie» un «dārgie» numuriņi, «Novadniekam» pēdējā laikā jautā daudzi iedzīvotāji. Savukārt «Novadnieks» vēlējas noskaidrot iedzīvotāju domas par piekļūšanu pie ārsta.

Janīna Trofimova:

— Manai mātei ir veikta acu operācija, un viņai noteikti vajadzēja apmeklēt okulistu. Kad zvanīju uz reģistratūru, man atbildēja, ka rindas kārtībā numuriņš būs tikai pēc nedēļas. Tomēr mātei acu ārsts bija jāapmeklē steidzīgi. Varēju dabūt numuriņu par 2,50 latiem, un ārstu apmeklēt tūlīt. Jau operācijai tuviniekiem nācās «salikt» naudu, un tagad vēl tik dārgi jāmaksā par ārsta apskati. Bez tam vēl ir jābrauc pie speciālistiem uz Rīgu.

Marija Karpušenko:

— Esmu skolotāja, un man bija jāiziet obligātā medicīniskā apskate, par ko jāmaksā 4,20 latī. Labi, ka mana — Pelēču pa-

gasta pašvaldība šos izdevumus sedz. Medicīniskās apskates grāmatīnā jāsavāc sešu ārstu paraksti. Šodien tas prasīja trīs stundas. Obligāto apskatu kārtība varētu būt labāk organizēta. Pie viena ārsta ir tāda kārtība, ka iekšā iet pēc kārtas viens apmeklētājs no slimnieku rindas un pēc tam viens no tiem, kas ieradies tikai uz apskati. Bet pie cita jāgaida, kamēr tiek pieņemti visi rindā esošie slimnieki.

Marija Lavrenova:

— Šodien paveicās, jo ar abiem bērniem pie ārsta tiku par lēto samaksu — 20 santīmi par numuriņu. Pirms dažām dienām man pašai vajadzēja apmeklēt terapeitu. Numuriņu nebija, man piedāvāja maksāt no viena līdz pusotram latam, isti nesapratu, ko man stāstīja. Prasīju, vai nevaru dabūt numuriņu uz ultrasonogrāfu. Bet bez ārsta norīkojuma bija jāmaksā apmēram divi

lati. Tā man cits nekas neatlika, kā doties uz privāto polikliniku. Tur iznāca lētāk. Uzskatu, ka pie atsevišķiem ārstiem ir ļoti garas rindas. Ja cilvēks ir slim, viņš ar pūlēm var sagaidīt savu rindu tajā pašā dienā, kur nu vēl trīs vai vairāk dienas, kad pienāks viņa kārta apmeklēt ārstu. Strādājošam cilvēkam ir praktiski neiespējami apmeklēt ārstu un arī ļoti dārgi.

Jefrosinija Džeriņa:

— Kad man vai vīram vajadzīga ārsta palīdzība, apmeklētājam ārsti Belovu, kurai Preiļos Lauktechnikas mikrorajonā ir ārsta prakse. Tas ir ļoti ērti. Nav jāstāv rindās, mūs ļoti labi ārstē. Tagad vasarā mums ārsta palīdzība nav bijusi nepieciešama, bet ziemā maksāt vajadzēja tikai 50 santīmus par vienu apmeklējumu. No paziņām esmu dzirdējusi, ka lielajā poliklinikā ārsta apmeklēšana sanākot ļoti dārgi. Rezultātā cilvēki vēl mazāk ies pie ārsta un vēl vairāk ielaidīs savas kaites.

Intars Kriviņš:

— Durvīs sapiedu pirkstu un to nācās šūt. Lai pirmo reizi tiktu pie ķirurga, bija jāmaksā viens lats, jo citu numuriņu nebija. Tagad stāigāju uz pārsiešanām, un par katru reizi jāmaksā 50 santīmi. Es mācos arodskolā, un, protams, visi izdevumi jāsedz manai mātei. Domāju, ka lats par ārsta apmeklēšanu ir dārgi.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Jaunā mācību gada priekšvakarā

■ No izglītības darba vadītāju augusta apspriedes Rīgā rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis atgriezies samērā optimistiski noskaņots. Pats galvenais, kā «Novadnieku» informēja A. Zagorskis, ir tas, ka, vienlaicīgi samazinot apmaksājamo likmju un štata vietu skaitu un palielinot darba samaksas fondu, paredzēts panākt ievērojamu darba samaksas par vienu pedagoģiskā darba likmi vai štata vietu pieaugumu. Taču izmaiņas paredzētas pēc jaunā gada. —

1. septembrī nekādas reorganizācijas apmaksas sistēmā nesāksies, teica A. Zagorskis. Gan tarifkācijas, gan stundu plāni būs kā iepriekšējos mācību gados. Pārmaiņas varētu nākt pēc 1. janvāra. Pašlaik valstī vidēji uz vienu skolotāju ir 1,3 likmes. Tā kā samaksa par likmi līdz šim bija ļoti neliela, skolotāji centās pēc iespējas vairāk palielināt savu slodzi, nereti pat dubultā apmērā. Palielināt samaksu par vienu likmi iespējams, ja valsts palielina skolotāju algu fondu, kā arī atvieglojot mācību plānu. Gribu uzsvērt, ka tas nekādā gadījumā nenozīmē pedagoģu skaita, bet gan likmju skaita samazināšanu. Tomēr Andrejs Zagorskis atzina, ka rajona skolotājus izmaiņas skars maz, jo rajonā samērā strikti tika ievēroti 1995. gadā pieņemtie Ministru Kabineta noteikumi par mācību slodžu sadalījumu. Dienu iepriekš izglītības vadītāju darba grupa strādāja kopīgi ar Izglītības un zinātnes ministrijas darbiniekiem un ministri Silvu Goldi. Skarts jautājums par skolu tīkla optimizāciju. Kā teica A. Zagorskis, izdevies nonākt pie secinājuma, ka stāvoklis valstī dažādos reģionos ir atšķirīgs. Nonāks pie kopīga uzskata, ka obligātajam minimālajam skolēnu skaitam pilsētas un lauku skolu klasēs nav jābūt vienādam. Andrejs Zagorskis aicinājis arī ievērot atšķirības starp lauku rajoniem, kuros atšķiras gan iedzīvotāju blīvums, gan ceļu tīkls. Skolu tīkla optimizācija jāveic, atsevišķi izvērtējot situāciju ikvienā rajonā.

■ Rajona izglītības pārvalde informēja, ka saņemts apstiprinājums par Valsts kases aizdevumu 50 000 latu apmērā Aglonas internātgimnāzijas remontam. Pagaidām bez atbildes ir lūgums Izglītības un zinātnes ministrijai par papildlīdzekļu piešķiršanu, jo ar Valsts kases aizdevumu vien būs par maz.

■ No neoficiāliem avotiem kļuvis zināms, ka 1. septembrī uz Latgales skolām dosies valsts prezidente, iespējams, ka tās varētu būt Preiļu rajona skolas.

■ Preiļu rajona izglītības pārvaldē saņemta Valsts sanitārās inspekcijas Preiļu kontroles un uzraudzības daļas vēstule — uzskaitījums. Tajā minēti higiēniskā režīma pārkāpumi, kurus inspekcija atklājusi, mācību gada laikā veicot kontroli rajona skolās un kuru novēršanai bija nepieciešams ilgāks laiks vai arī naudas līdzekļi. Gandrīz visās skolās konstatēts, ka mēbeles neatbilst skolēnu augumam, nav nodrošināts pietiekams mākslīgais apgaismojums virs tāfelēm, nav nodrošināts nepieciešamais vēdināšanas režīms klasēs sakarā ar to, ka logu rāmji ir slikti stāvoklī. Vairākām skolām norādīts atbilstoši prasībām sakārtot ēdināšanas blokus un sanitāros mezglus. Šī gada skolu pieņemšanā komisija varēs pārbaudīt, kā izpildīti sanitārās inspekcijas aizrādījumi.

L.Rancāne

Nacionālās ziņas

Ceturtdienas valsts vadītāji uzstāties televīzijā

No septembra otrās ceturtdienas Latvijas televīzijā tiešraidē vienu reizi nedēļā regulāri būs redzamas valsts augstākās amatpersonas. Tiešraidē ceturtdienās no plkst. 19.10 līdz 19.30 uzstāties Valsts prezidente, premjers, ministri un Saeimas frakciju vadītāji. Katra mēneša pirmajā un trešajā ceturtdienā uz skatītāju tālruna zvanos izskanējušiem jautājumiem atbildēs Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga. Premjera Andra Šķēles preses konferences skatītāji varēs vērot mēneša otrajā ceturtdienā, savukārt ministrus un Saeimas frakciju vadītājus — mēneša pēdējā ceturtdienā.

Viens rajons atbrīvojies no govju leikozes

Sākot no 1969. gada, veterinārais dienests intensīvi cīnās pret govju enzootisko leikozi, kas ir neārstējama vīrus-slimība, taču līdz šim nevienā rajonā to nebija izdevies iznīcināt. Beidzot pūles vainagojušās ar panākumiem, un no šīs slimības atbrīvojies Ventspils rajons. Pēdējos gados ar leikozi slimo govju skaits ir strauji samazinājies. Pēc Valsts Veterinārā dienesta datiem, ja vēl 1991. gadā Latvijā ar šo kaiti sirgušas 27% no visām izmeklētajām govīm, tad šobrīd šis skaits ir tikai 0,37%, turklāt 14 rajonos no 26 tas ir zemāks par vienu procentu. Visvairāk slimo lopu esot Balvu (1,8%) un Madonas (1,7%) rajonā, vismazāk Valkas — 0,01%.

Beidzies prezidentes atvaļinājums

Pēc trīs nedēļu atvaļinājuma, kuru prezidente Vaira Vīķe-Freiberga pavadīja Kanādā, svētdien prezidente atgriezās Latvijā un pirmdien atsāka darbu. Sonedēļ prezidente plāno piedalīties Baltijas ceļa desmitgades pasākumos, tiksies ar Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, Pensionāru federācijas un Maznodrošināto politiskās apvienības pārstāvjiem, lai apspriestu Saeimas pieņemtus grozījumus likumā par valsts pensijām, kuru publicēšana uz diviem mēnešiem ir apturēta.

Par braukšanu dzērumā — uz komisiju

No 1. septembra spēkā stāties norma, kas nosaka, ka automašīnas vadītājam, kurš aizturēts, braucot pie stūres alkohola vai narkotisko vielu reibumā, jāveic pārbaude narkologiskajā komisijā. Tikai pēc tam, kad būs zināms komisijas lēmums par to, vai aizturētais atzīts par atkarīgu no alkohola vai narkotikām, ceļu policijā tiks izlemts, kāds būs sods par pārkāpumu. Ja cilvēks atzīts par veselū, tad viņam vai nu būs jāmaksā soda nauda — 50 līdz 200 latu apmērā, vai atņems tiesības uz laiku no 12 līdz 24 mēnešiem, bet, ja narkologi atzīs, ka cilvēks nonācis kaitīgu vielu atkarībā, viņam tiks atņemtas tiesības — pagaidām arī tikai uz laiku no 12 līdz 24 mēnešiem. Pagaidām narkologa pārbaude aizturētajam vienkārši radīs papildus sarežģījumus, jo narkologiskās komisijas Latvijā darbojas tikai sešās vietās — Rigā, Jelgavā, Liepājā, Daugavpilī, Rēzeknē un Strenčos. Narkologiskās komisijas īpaši šo pārbaudu veikšanai tiks veidotas tuvākajā laikā. Tajās būs jāiekļauj gan vairāki narkologi, gan psihologi, iespējams, būs jāveic dažādi narkologiskie testi, līdz ar to pārbaude varētu būt samērā dārga, taču konkrēta cena vēl nav aprēķināta.

Deputāti nemaksā par elektrību

Izrādās, ka vairākas Latvijas valsts amatpersonas nedzīvo tik apzinīgi, kā tas pienāktos viņu amatstāvokļa dēļ. Tā saucamajā "deputātu mājā" Rigā, Lubānas ielā 123, dzīvo vairāki ierēdņi un deputāti, kuri savlaicīgi nenorēķinās par komunālajiem pakalpojumiem. Par elektroenerģijas patēriņu nav norēķinājies Saeimas deputāts un partijas "Latvijas ceļš" priekšsēdētājs Andrejs Panteļejevs un ir parādā 22 latus un 86 santīmus. No parlamentārieša Kārļa Leiškālna "Lat-energo" vēlas saņemt 23 latus un 63 santīmus.

Ziņas sagatavoja T.Elsie

Līvānu pilsētas domē

Būs jāatdod parāds pašvaldībām

Budžeta taupīšana nenotiek tikai valdības kabinetos Rigā, naudas trūkums arī pašvaldībām liek rūpīgāk sekot tam, kur paliek viņu budžeta nauda. Vajadzības piespiež meklēt līdzekļus. Arī papurinot nodokļu parādniekus. Ceturtdien Līvānu pilsētas domē satikās pašvaldība un uzņēmēji. Pašvaldība, tā teikt, bija izsaukusi uz pārrunām divas vietējās akciju sabiedrības — «Līvānu stikls» un «Līvānu kūdras fabrika», jo minētie uzņēmumi ir pašvaldībai parādā iespaidīgas zemes nodokļa summas.

Rentgena kabineta rekonstrukcijas nauda — debitoru parādi

Sakarā ar rentgena aparāta iegādi un uzstādīšanu Līvānu slimnīcā, ir nepieciešamas arī atbilstošas telpas, kur novietot dārgo aparātūru. Remonts, protams, prasa līdzekļus, kuru pašvaldībai nav. Taču pilsētas dome ir izstrādājusi finansu stratēģijas plānu, kurā teiktas, ka piecus tūkstošus latu no debitoru nomaksātās parādu summas jānovirza veselības aprūpei. Viss būtu labi, tikai nenomaksātie parādi kā neglīta aste uzņēmumiem velkas līdzī jaunvairākus gadus. «Līvānu stiklam», kura platība ir 10 hektāri, zemes nodokļa parāds ir jau no 1996. gada, bet AS «Līvānu kūdras fabrika» — no 1993. gada. Nu tiek prasīta parāda atmaksas. Ņemot vērā sarežģītus ekonomiskos apstākļus, uzņēmumiem dota iespēja parāda atmaksas grafikus un termiņus sastādīt pašiem.

«Līvānu stikls» solās parādu dzēst

Fabrikas pamatparāds par zemes nodokli ir Ls 4473, soda nauda — Ls 2107, plus vēl kavējuma procenti — Ls 510. Kopā — 7090 latu. Deputāti gan nāca uzņēmumam solīti pretī un, izmantot savas likumā paredzētās tiesības, dzēsa soda naudu un kavējuma procentus. Pamatparāda lielumu gan domnieki nav tiesīgi mainīt, jo zemes nodokļa likmes noteica 1997. gada zonējumā.

AS «Līvānu stikls» prezidents Imants Bušs domes deputātiem paskaidroja, ka pamatparāda dzešana varētu notikt ne ātrāk kā gada beigās, jo pašlaik fabrikā

notiek krāšņu remonts un normālā naudas plūsma atsāksies tikai ar 1. novembri. I. Bušs kā iespējamo variantu piedāvāja izveidot parāda pamatsummas nomaksas grafiku, kurš tiks izstrādāts tuvāko 30 dienu laikā. Tas tiks izskatīts 9. septembra finanšu komitejas sēdē. Imants Bušs skaidroja arī pašreizējo stāvokli uzņēmumā, kad gūtā peļņa aiziet uzņēmuma attīstīšanai, pie tam, regulāri ir jāmaksā algas 200 uzņēmumā strādājošajiem.

«Līvānu kūdras fabrika» strādā ar zaudējumiem

Ne tik raiti saruna vedās ar «kūdrnieka» valdes priekšsēdētāju S.Balinski. Lai gan kopējais zemes nodokļa parāds sastāda Ls 10 857, tomēr arī šajā gadījumā pašvaldība bija ar mieru dzēst kavējuma procentus un soda naudu, lai tikai uzņēmums samaksātu pārpalikušo parāda summu — 5057 latus. Taču pretī saņēma savādu attieksmi: «Neredzu iespēju piedalīties veselības aprūpē ar naudu. Tik tiko spējam sabalansēt savu budžetu, pirmo pusgadu strādājām ar zaudējumiem, tādēļ aicinu deputātus atbalstīt parāda kapitalizāciju», sacīja uzņēmuma valdes priekšsēdis Balinska kungs. Uz ko deputāts Jānis Liepa atbildēja sekojoši. «Mēs nelūdzam palīdzību veselības aprūpes jautājumu risināšanā. Mēs jūs lūdzam nolīdzināt vienīgi savas parādu saistības.» Rezultātā izvērtās gara un plaša diskusija, kurā viena puse (parādnieks) skaidroja privatizācijas stadijā esošas akciju sabiedrības smago finansu stāvokli, jo investīcijas ir nelielas, laika apstākļi nelabvēlīgi, naudas pietiek labi ja algām, tehnika ir novecojusi un degvielas cena «aug ar katru dienu», bet otra puse (pašvaldība) centās izskaidrot, ka parāda kapitalizācijas rezultātā tā neko neiegūst, tikai zaudē savus līdzekļus, ka parāds tomēr nav brālis un ka būtu negodīgi savas privatizācijas un finansu problēmas risināt uz pilsētas un iedzīvotāju rēķina, jo slimnīcā ārstēsies arī kūdras fabrikas strādnieki. Galu galā, ka dome, atlaižot soda un kavējuma naudu, atsakās no aptuveni pieciem tūkstošiem latu, kas vērtējama kā ievērojama piekāpšanās parādniekam. Tika izskai-

drota arī vispārzināmā patiesība, ka pašvaldības budžets tieši no nodokļu maksājumiem arī sastāv, ka pašvaldības pienākums nav nodarboties ar jēlkādiem uzņēmējdarbības veidiem, šajā gadījumā, kapitalizāciju, bet gan risināt iedzīvotāju sociālās problēmas.

Pašvaldība no naudas neatsakās

Galarezultātā tomēr izdevās kūdras fabrikas pārstāvi pārliecināt, ka, griebot, negriebot parāds būs vien jāatmaksā, jo kapitalizācijas ideju domnieki neatbalstīs un pašvaldība no savas naudas neatteiksies. Balinska kungs solījās apspriesties ar akcionāriem un līdz 8. septembrim iesniegt pamatparāda dzēšanas grafiku, kurš tikšot arī ievērots un līdz gada beigām dzēsta puse no parāda summas — Ls 2000.

Reti kurš šodien var sacīt — man iet viegli un labi, taču gaušanās par grūtībām sāk kļūt par tādu kā mūsu gadsimta beigu modes lietu. Tomēr parāds tāpat vien nepazūd. Ja jau pieprasām to maksāt privātā maciņa īpašniekam, tad kāpēc gan lai citādi likumi būtu piemērojami uzņēmumam? Ja mūsu pašvaldību kasēs neienāk līdzekļi, cietēji esam mēs visi, jo kādam — trūcīgajam, pensionāram vai bērnam tās atkal nepietiks.

Sakoptības konkurss

Ikgadējais sakoptības konkurss «Topi skaistāka, mana pilsēta!» šogad norisināsies no 26. augusta līdz 31. decembrim. Vērtēšana notiks atsevišķi četrās zonās:

- 1) uzņēmējsabiedrības, iestādes un apkalpojošā sfēra;
- 2) skolas un bērnudārzi;
- 3) komunālo uzņēmumu ēkas;
- 4) individuālās mājas.

Darbosies vērtēšanas komisija piecu cilvēku sastāvā. Vērtēšana notiks divas reizes — septembrī un oktobrī. Sakarā ar arhitekta maiņu pilsētā, ikgadējais konkurss ir mazliet novēlots, taču rudens salnas, jācer, nebūs šķērslis skaistākās ainavas noteikšanai. Katrā no četrām grupām tiks izvēlēti pirmās, otrās un trešās vietas ieguvēji.

Konkursa balvu fonds ir 200 lati, bet galvenie uzvarētāji kā balvu saņems ceļojošo piemiņas akmeni.

G. Kraukle

Preiļu pilsētas domē

19. augustā notika Preiļu pilsētas domes kārtējā sēde. Pirms paredzēto jautājumu izskatīšanas deputāti nedaudz mainīja darba kārtībā iekļauto jautājumu secību un sākumā lema par neapdzīvojamo telpu nomas līgumu ar VID Preiļu nodaļu.

Valsts ieņēmumu dienests pāries uz piemērotākām telpām

«Novadnieks» jau informēja, ka iepriekšējā Preiļu pilsētas domes sēdē, kas notika 5. augustā, deputāti deva principiālu piekrišanu, ka VID turpmāk nomās no pilsētas viesnīcas veco korpusu. Aizvadīto divu nedēļu laikā VID speciālisti apsekojuši ēku un konstatējuši, ka tai bojāts jumts, tādēļ satēcējušas otrā stāva telpas, remontam būs nepieciešami ne mazāk kā piecdesmit tūkstoši latu.

Pamatoties uz domes finanšu komitejas (1999. gada 12. augustā) ieteiktajiem labojumiem neapdzīvojamo telpu nomas līguma projektam starp pašvaldības uzņēmumu «Saimnieks» un VID nodaļu, deputāti nolēma piekrist telpu Raiņa bulvārī 24 nomas līguma noslēgšanai. Labojumi, kas tika izdarīti līgumā, paredz, ka maksa par viena kvadrātmetra nomu būs 2 lati (ar PVN) mēnesī, sakarā ar

inflāciju iznomātājs ir tiesīgs pārskatīt nomas maksu ik gadu. Nomnieks ir atbildīgs arī par piegulošās teritorijas labiekārtošanu un sakopšanu. Nomniekam, noslēdzot šo līgumu, būs jāveic ēku kapitālais un arī tekošais remonts par saviem līdzekļiem.

Par Preiļu tirgus izveidošanu

Domes sēdē deputāti turpināja skatīt jautājumu, kāds būs pilsētas tirgus pēc 1. oktobra, kad beidzas nomas līgums starp domi un SIA «RBKK-1», kas tirgū saimniekoja līdz šim. Deputāti iepazīs ar esošo situāciju. Pašlaik tirgū ir 64 oficiālas vietas zem nojumēm rūpniecības preču tirgotājiem, 10 stacionārie kioski, 3 gaļas produktu tirdzniecības vietas, 1 ziedu kiosks, kā arī aptuveni 20 atklātas tirdzniecības vietas. Pēc deputātu aprēķiniem ieņēmumi mēnesī pārsniedz izdevumus par krietnu summu. Tāpēc domes sēdē tika pausts viedoklis, ka pilsētai pēc iespējas ātrāk jāatrisina jautājums par jauna pašvaldības tirgus veidošanu.

Deputātu zināšanai tika izdalīti pamatprincipi Preiļu tirgus biznesa plānam. Paredzams, ka jaunajā Preiļu tirgū varētu būt ap 100 rūpniecības preču tirdzniecības vietas, 20 stacionārās tirdzniecības vietas pārtikas un bakalejas precēm, gaļas un zivju produkcijai, 20 galdiņi

pašu ražotās produkcijas tirgošanai, 10 galdi saimniecības preču realizācijai, kā arī tikpat daudz vietu tirdzniecībai no automašīnām.

Deputāti iepazīs arī ar iespējamiem ieņēmumiem un izdevumiem, kā arī tirgus izveidošanas izdevumiem, kas noteikti aptuveni no 35 līdz 40 tūkstošiem latu. Pēc pirmajiem aprēķiniem spriežot, tirgus varētu sākt nest peļņu pilsētai jau pēc pusotra gada.

Domniekiem tika piedāvāts arī Preiļu pilsētas pašvaldības tirgus nolikuma projekts. Tajā teiktas, ka tirgus tiek veidots, lai sakārtotu un labāk organizētu pilsētas teritorijā notiekošo tirdzniecību, kura notiek ārpus stacionārām tirdzniecības vietām, lai nodrošinātu gan pircējiem, gan pārdevējiem normālus tirgošanās apstākļus, veicinātu lētāku pārtikas un rūpniecības preču piegādi pilsētas un rajona iedzīvotājiem, vienlaicīgi dodot iespēju ražotājiem un piegādātājiem vairāk realizēt saražoto produkciju.

Deputāti apsprieda arī to, kur jauno pilsētas tirgu iekārtot — tā līdzšinējā vietā vai laukumā pretī bijušajam sadzīves pakalpojumu kombinātam. Izskanēja viedoklis, ka vecais tirgus prasīs pārāk daudz līdzekļu, kā arī radīs problēmas rekonstrukcijas gaitā.

Turpinājums 4.lpp.

Riebiņu pagastā

Stabilitātes izjūta stiprina

Skaitļi un fakti

▼ Četrus gadus «Turība» nodarbojas ar holšteinfrižu šķirnes lopu audzēšanu un realizāciju, pērn pārdotas 150 dažāda vecuma tūršķirnes teles, tajā skaitā 94 grūsnās. Tās iegādājās zemnieki no Valmieras, Aizkraukles, Jēkabpils, Daugavpils un citiem rajoniem. Pašlaik promsūtīšanai uz Valmieras rajonu gatavo 36 grūsnas melnraibās teles. Sekmīgi strādā lielferma «Progress», vienīgā ferma valstī, kurā izmitinātas ap 200 govīm. Divas mazākas fermas ir Leinišķos un Duntīšķos — līdz 100 govīm.

▼ Deviņdesmito gadu sākumā agrofirma sāka būvēt modernu medicīnas iestādi. Celtniecība tika pārtraukta lauksaimniecības reorganizācijas gaitā, ēka nonāca pagasta bilancē. Pašlaik te strādā paju sabiedrības celtnieki Fjodors Krasnopjorovs, Viktors Jemeljanovs, Nikolajs Stepankovs, Broņislavs Kotāns un Žanis Patkovs, darbus vada Vitālijs Ivanovs. Komunālās saimniecības speciālisti pagrabā daļā ierīko apkures telpas. Darbi jāpabeidz nedēļas laikā. Brigāde remontē arī citas sabiedrības un ražošanas ēkas.

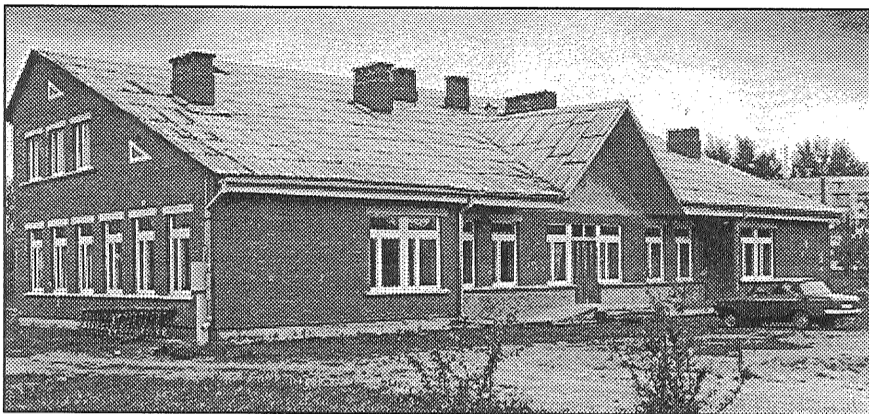
▼ Agrofirmā darbam uzdevumu nodrošināšanai lauksaimniecībā, lopkopībā, produkcijas pārstrādē un tirdzniecībā vajadzīgi apmēram 120 strādājošie, bet viņu skaits ir divas reizes lielāks. Administrācija gādā, lai cilvēkiem būtu darba vietas, kaut arī viņi noslogoti tikai pusi dienas un strādā nepilnu nedēļu. Konfekšu cehā, kur top slavenās «Gotiņas», uz darbu nāk tikai tad, kad nepieciešams izpildīt pasūtījumu. Šīs produkcijas, kuras noieta tirgus bija Austrumos, izlaide kļuvusi riskanta sakarā ar ekonomisko krīzi Krievijā. Pircēji agrofirmai parādā ap 20 tūkstošiem latu. Arī cūkkopības kompleksu nācās iekonservēt, ciešot sakāvi tā sauktajā «cūku kara» laikā.

▼ «Turība» piedāvā gan sporta, gan darba zirgus, cenas — pēc vienošanās, sākot ar 200 latiem. Turpat pussimta saimniecībā dzimušu un izaudzētu rumaku pārdoti uz ASV, Vāciju, Dāniju, kaimiņu valstīm, pat Argentīnu. Saimniecība veiksmīgi organizējusi sporta sacensības savās mājās un ar spēcīgākajiem zirgiem izbrauc uz citiem rajoniem. Jāšanas sekcijā pašlaik trenējas četri jaunieši, tajā skaitā arī meitenes. Zirgus šķēršļu pārvarēšanai pieradina no mazām dienām.

▼ Saimniecības iekšējie ceļi tiek uzturēti kārtībā, laikus laboti un atjaunoti. Ceļu tīkls tika izveidots reizē ar zemju nosusināšanu, kam sevišķa vērība bija veltīta agrofirmas «ziedu laikā», kad saimniecībai bija pašai sava melioratoru brigāde.

▼ Gaļas pārstrādes cehu, kurā izgatavo kūpināto desu šķirnes — «Riebiņu», «Lauku», vārīto desu šķirnes — «Lauku», «Iecienītās», «Tējas», sardeles, kūpinātas krūtiņas, šķiņķi un citus gardumus, daudzus gadus vada Jeļena Anuškova. Mēnesi te izgatavo līdz trim tonnām produkcijas. Gaļa no kautuves nonāk tieši cehā, kas strādā visu nakti (tāpat kā piena pārstrādes), lai jau agrā ritā svaigi ražojumi būtu veikalos plauktos. Saimniecība gaļas lopus (30 līdz 40 mēnesi) dzīvsvārā realizē arī citiem pārstrādes uzņēmumiem, piemēram, uz Ogres rajonu.

▼ Nopirkta divas skābsiena preses, ir iekārta, kura rulonus hermētiski iesaiņo polietilēna plēvē. Tāpēc vairs nav vajadzīgas plašās tranšējas, blietēšana un steiga. Šādi sagatavota visa konservētā lopbarība. Mehānizatori daudz palīdzējuši arī zemniekiem. Lopbarība sagatavota, labība novākta.

● Topošā modernā poliklinika, kur būs dažādi kabineti, aptieka un dzīvokļi darbiniekiem. Gružus novāc un telpas sakārto medicīnas māsa Natālija Belogriva, kura veiks arī apkopējas pienākumus.

● J.Anuškova (otrā no labās) ar strādniekiem Staņislavu Radziviloviču, Sergeju Starovoitovu un Māru Anuškovu. Sertificēto lopkautuvi vada pieredzējis veterinārais darbinieks Antons Žurkovskis.

● Romualds Kavinskis 1955. gadā tika izslēgts no vienīgās tad komunistiskās, kļūdoties nespējīgās partijas, kura viņu bija iesēdinājusi kolhoza priekšsēdētāja krēslā, bet atcerējās, ka viņš ir kulaka dēls (partijā atjaunoja 1957. gadā), kas ar iedzimtu saimniecisku tvērienu un tālredzību jūta mūsdienu pārvērtības, virzību uz tirgus ekonomiku.

Agrofirmai — jubilejas gads

Šoruden apert pusgadsimta no tām Latgales zemniecībai ne visai patīkamajām dienām, kad piespiedu kārtā vajadzēja apvienot lopus, inventāru, zemi un sēklu, lai dibinātu kolhozu. Riebiņu pusē pēc kara reti kurš zemnieks sevi uzskatīja par turīgu vai pārtikušu, tāpēc arī pirmie kolhozi nevarēja lepoties ar bagātību. Taču ar laiku Riebiņos izveidojās ekonomiski spēcīga saimniecība, kura tagad ir vienīgā rajonā un starp nedaudzajām valstī. Agrofirma tika izveidota 1986. gadā, 1990. gadā decembrī pārtapa paju sabiedrībā. Riebiņos izaudzis mūsdienīgs ciemats, izveidojusies spēcīga infrastruktūra un tas viss ir saglabāts arī

tagad.

Kā agrofirmas avīzes «Jaunais Ceļš» redaktors Daugavpils arhīvā, kur glabājās pirmo kopsaimniecību sapulču un valdes sēžu protokoli, gatavoju publicēšanai rakstus sakarā ar četrdesmito jubileju. Arī pati avīze, kura bija vienīgā Latvijā, labi raksturoja, cik tālu tikusi Riebiņu saimniecība, bija to dienu notikumu spogulis. Rakstījām, kā no atpalikušiem kolhoziņiem, kuros nekas neizmainījās arī ar apvienošanu, kur ik gadu pēc pārskata sapulces bija jānomaina nodzēries priekšsēdētājs, kur lopiem trūka barības un pavasaros nebija ar ko apstēt laukus, ar Romualda Kavinska atnākšanu veidojās pamatnosacījumi vēlākai agrofirmas tapšanai. Kā tā vairākas reizes bija PSRS Tautas saimniecības sasniegumu izstādes dalibniece Maskavā, kā pār dau-

Uzziņai

✓ Paju sabiedrībā agrofirma «Turība» ir 215 strādājošie šā gada jūlijā, mēneša vidējā darba alga Ls 85,29.

✓ 1780 hektāri lauksaimniecībā izmantojamās zemes, graudaugu ražība — 16 centneri no hektāra.

✓ Sagatavotas 731 tonna siena un 3051 tonna skābsiena.

✓ Jūlija beigās bija 916 liellopi, tajā skaitā 352 govīs; 210 cūkas, 108 zirgi.

✓ Rēķinot uz 100 hektāriem lauksaimniecībā izmantojamās zemes, janvārī — jūlijā saražoti 480 centneri piena, 76 centneri gaļas dzīvsvārā.

✓ Darbojas licencēta lopkautuve, piena un gaļas produktu pārstrādes cehi, kūpinātava, konfekšu cehs, kartupeļu čipsu ražotne.

✓ Ir celtniecības (remontu) brigāde.

✓ Daugavpilī, Preiļos un Riebiņos atvērti pašu ražoto pārtikas preču veikali.

dziem strādājošajiem «bira balvu lietus» un saimniecībā prēmiju veidā ienāca vieglās automašīnas, kā riebinieši ik gadu saņēma ordeņus un medaļas, bet priekšsēdētājs, bijušais skolotājs Romualds Kavinskis kļuva par socialistiskā darba varoni.

Viņš vērīgi sekojis notikumu gaitai, allaž atbalstījis visu progresīvo, un saimniecība viena no pirmajām ne tikai Preiļu rajonā, bet arī valstī iesāka ceļu uz paju sabiedrību 1990. gadā. Laikā, kad veidojās zemnieku saimniecības, «Turība» zaudēja četras piektdaļas no zemju platībām, trīs ceturtdaļas liellopu, daudz tehnikas. Bet, atlikušais veidojās pēc shēmas: ražošana — pārstrāde — tirdzniecība. Tā viss saglabājās arī tad, kad rajonā viena pēc otras likvidējās citas paju sabiedrības.

Gatavojot šo lappusi, «Novadnieka» darbinieki apmeklēja tagadējās paju sabiedrības agrofirmas «Turība» priekšsēdētāju Romualdu Kavinski viņa darba kabinetā. Te nekas sevišķi nav mainījies kopš astoņdesmito gadu nogales. Šķiet, arī saimnieks nav kļuvis vecāks, neskatoties uz to, ka mūža ritums viņam jau pārkāpis 70: tāds pats lietišķs, nosvērts, augumā stalts.

— «Turība» bija, ir un arī būs. Mums pieder lauksaimnieciskā ražošana, pārstrāde un realizācija. Pēdējā laikā pazeminājušās cenas lauksaimniecības produktiem, zema cilvēku pirktspēja, — pastāstīja R.Kavinskis — Krietni krities veikalu apgrozījums. Rentabilitāte mums ir nulle. Bet tas vēl graujoši neiespaido firmas darbu, jo mums ir zināmas rezerves, kas uzkrātas gadu gaitā. Vēl varam darboties. Bet peļņas arī nav. Ja pienu augusta pirmajā pusē realizējam par 7 santīmiem litrā, tad tā ieguves pašizmaksa tajā pašā laikā bija tuvu 10 santīmiem. Ar 16. augustu cena palielinājās par 1 santīmu, uz rudens pusi vēl pieaugs un ražošana kļūs izdevīgāka. Lielu daļu piena pārstrādājam paši, pārējo piegādājam akciju sabiedrībai «Preiļu siers» — agrofirma ir tās lielākā izejvielu ražotāja. Mums piena ražošana pagaidām ir vienīgais naudas ieņēmumu avots. Cits mums ir parādā, bet mēs neesam parādā ne valstij, ne paju biedriem, ne strādājošajiem, ne arī citām organizācijām.

Lauksaimniecības gads «Turībai» nebija labvēlīgs. Laukaugu kultūras deva mazas ražas. Tas spiež samazināt lopu skaitu, lai pilnīgi nezaudētu šo nozari. Jau augusta sākumā bija jāpāriet uz ziemas barības racioniem, jo zāle ganībās izdegusi un jāsāk izmantot ziemai sagatavotā barība.

A.Rancāns
J.Silicka foto

Preiļu pilsētas domē

Sākums 2. lpp.

Tāpēc tika izvēlēts variants, kas paredz jauna tirgus būvi, vienlaikus ļaujot darboties tirgum arī vecajā vietā.

Domes izpilddirektoram V. Veleckim pēc atgriešanās no atvaļinājuma līdz 10. septembrim būs jāpagatavo priekšlikumi par pilsētas tirgus laukuma nomu līdz jaunā pašvaldības tirgus izveidošanai. Nolemts noslēgt zemes nomas līgumu uz divdesmit gadiem ar Romas baznīcas katoļu draudzi (zemes noma pilsētas domei izmaksās Ls 100 mēnesī).

Par viesnīcas jaunā korpusa apsaimniekošanu

«Novadnieks» jau rakstīja par to, ka 1. oktobrī izbeidzas līguma termiņš starp pilsētas domi un SIA «RBKK-1» par viesnīcas nomu. Sakarā ar to, ka viesnīcas vecais korpuss šī gada 1. oktobrī tiek nodots nomā uz divdesmit gadiem Valsts ieņēmumu dienestam, domei un pašvaldības uzņēmumam «Saimnieks» jābūt skaidrībā par to, kas un kā apsaimniekos viesnīcas jauno korpusu.

Pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» direktors Antons Krišāns domei bija iesniedzis savus priekšlikumus, kuros ieteica deputātiem izskatīt jautājumu par jaunā viesnīcas korpusa nodošanu ilgtermiņa nomā, paredzot iznomātājam sekojošus noteikumus: viesnīcas telpās jābūt mūsdienai prasībām atbilstoši iekārtotai kafējnīcai, jābūt noteiktam skaitam labi un ērti iekārtotu viesnīcas numuru, jāsamontē mājas fasāde un jāveic labiekārtošanas darbi apkārtējā teritorijā.

Deputāti nolēma piekrist priekšliku-

mam par konkursa izsludināšanu par jaunā viesnīcas korpusa labāko apsaimniekošanas ideju. Vienīgais noteikums, ko deputāti uzskatīja par galveno — objektā jābūt vienam saimniekam, no kura arī varēs prasīt atbildību par kārtību visā viesnīcas korpusā.

Par Preiļu 1. pamatskolas sporta zāles aprīkojumu

Paredzams, ka līdz gada beigām Preiļu 1. pamatskolas sporta zāle būs tiktāl gatava, ka tajā pilnā sparā ritēs nodarbības. Pēc pamatskolas direktora Alda Adamoviča ieteikuma domes deputāti apsprieda jautājumu par zāles aprīkojuma un sporta inventāra iegādi. Tika nolēmts, ka Aldim Adamovičam līdz augusta beigām jāveic cenu aptauja. Iespējamie varianti tiks piedāvāti domes deputātu izlemšanai. Izdevīgākajam aprīkojumam un inventāra piegādātājam arī piedāvās pasūtījuma tiesības.

Par atbalstu projektam

Domnieki izskatīja Preiļu rajona galvenās bibliotējas direktores Ināras Batarāgas iesniegumu par atbalstu projekta «Sabiedriskā interneta pieejas punkta izveidei Preiļos». Sorosa fonds Latvija izsludinājis konkursu «Internets meklē mājvietu», lai sekmētu informācijas tehnoloģiju plašāku izmantošanu Latvijas reģionos. Konkursa ietvaros tiks atbalstīti projekti, kurus īsteno kompetentas darba grupas un kuriem ir garantijas par izveidotā centra darbības iemaksu segšanu vienu gadu pēc Sorosa fonda

Latvijā finansējuma pārtraukšanas.

Pēc Ināras Batarāgas iesniegtajiem dokumentiem spriežot, aptuvenās centra un tā pakalpojumu izmaksas varētu būt 2771 lats gadā. Deputāti nolēma atbalstīt iecerēto projektu, garantējot punkta darbību, sedzot ekspluatācijas izmaksas, algojot konsultantu un administratoru. Darba grupā kā pašvaldības pārstāvis nozīmēts Juris Erts.

Pārvieta siltumskaitītāju

Lai sakārtotu pilsētas siltumenerģijas uzskaiti A. Upīša un Daugavpils ielu dzīvojamā masīva apkurināšanā (siltumu piegādā akciju sabiedrība «Preiļu siers»), deputāti nolēma noslēgt līgumu ar SIA «Preiļu santehniķis» par siltumskaitītāja pārvietošanu no maģistrālā siltumvada, kur tas atrodas pašlaik, uz tiešo atzaru, kas iet uz dzīvojamajām mājām. Apmaksa tiks veikta pēc iesniegtās tāmes par padarīto darbu divos posmos. 1032 latus dome samaksās šogad, bet otro daļu līdz nākamā gada martam. Līdzekļus paredzēts piešķirt no domes rezerves fonda.

Zemnieku saimniecība «Drēņukalns» dzēsīs parādus

Dome izskatīja jautājumu par zemnieku saimniecības «Drēņukalns» parāda (par neapdzīvojamo telpu nomu) dzēšanas grafiku. Pašlaik saimniecība ir parādā domei vairāk nekā 3000 latus. Parāda nomaksas grafiks paredz, ka noma jāsamaksā domei vienlīdzīgās daļās septembrī, oktobrī un novembrī. Decembrī dome cer no «Drēņukalna» ipaš-

nieka saņemt nomas maksu par pēdējo ceturksni, kā arī soda naudu par trešo ceturksni.

Deputāti nolēma, ka jāizskata arī jautājums par objekta Liepājas ielā 44 nodošanu privatizācijai.

Rēzeknieši korigēs projekta tāmī

Dome izskatīja jautājumu par Preiļu kultūras nama iekšējo elektrofikas cenu iekārtu projekta tāmes korekcijas cenu aptauju. Savus pakalpojumus bija piedāvājušas divas organizācijas. Lai gan abi piedāvājumi atbilda cenu aptaujas noteikumiem, par uzvarētāju tika atzīta a/s «Agroprojekts» Rēzeknes nodaļa, kas arī veiks kultūras nama iekšējo elektrofikas būvprojekta un tāmes korekciju triju nedēļu laikā par 896 latiem.

Apstiprināts zemes vērtību zonējums

Pamatojoties uz domes šī gada 3. jūnija sēdes lēmumu «Par pilsētas zemes vērtību zonējumu» un projekta publikās apspriešanas gaitā izteiktajiem priekšlikumiem, dome nolēma apstiprināt Valsts zemes dienesta Preiļu rajona nodaļas izstrādāto Preiļu pilsētas zemes vērtību zonējuma projektu, zonu robežas un paaugvērtības.

Par internātu vajadzēs maksāt

Dome noteica maksu par Preiļu Valsts ģimnāzijas internāta izmantošanu 8 latu mēnesī tiem audzēkņiem, kuru pašvaldības atteikušās slēgt līgumu par internāta izdevumu segšanu savstarpējo norēķinu veidā.

L. Kirillova

Par visu katram ir jāmaksā pašam,

un nevis jāgaida, ka cits to izdarīs tavā vietā. Tāda, diezgan asa Preiļu domes nostāja tika pausta pirmdien Preiļu bērnu mūzikas skolā notikušajā sanāksmē, kurā piedalījās Preiļu domes pārstāvji, mūzikas skolas vadība un skolas audzēkņu vecāki no lauku pašvaldībām.

Preiļu domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs iepazīstināja klātesošos ar situāciju, kāda izveidojusies sakarā ar mūzikas skolu. Skolas budžets gadā ir 14 tūkstoši latu (saimnieciskajiem izdevumiem). 3000 latus no šīs summas sedz mūzikas skolas audzēkņu vecāki, maksājot vecāku maksu — trīs latu mēnesī. Pārējos 11 000 latus līdz šim no sava budžeta sedza dome, bet pilsētas pašvaldība beidzot ķērusies pie pamatīgas savu izdevumu uzskaites un sākusī prāt — kāpēc jāapmaksā arī lauku pašvaldību bērnu izglītšana mūzikā? Preiļu domē pieņemts lēmums, ka turpmāk dome segs tikai pilsētas bērnu izdevumus, bet lauku pašvaldībām par saviem bērniem jāmaksā pašiem. (Tas pats attiecinā arī uz Preiļu bērnu un jauniešu centru un arī uz tehniskās jaunrades centru, kur gan vecāku iespējamā maksa ir noteikta daudz mazāka.) Loģiski pamatots apmaksas modelis ir šāds: par vienu bērnu mūzikas skolā jāmaksā 14 latu mēnesī. Preiļu dome sedz pilsētas bērnu mācīšanas izmaksas no domes budžeta, saglabājot vecāku maksu — trīs latu mēnesī. Un līdzīgi rīkoties arī lauku pašvaldībām, — vai nu pilnīgi vai uz pusēm ar vecākiem apmaksājot pagastu bērnu skološanu Preiļu mūzikas skolā.

Domu apmaiņa izvērtās samērā emocionāla. Un zināma taisnība ir abām pusēm. Siltums skolas radiatoros turēšies un būs jāapmaksā neatkarīgi no tā, vai to apmeklē tikai 60 pilsētas bērni vai arī pilsētas un lauku bērni kopā. Lauku bērnu vecāki atteiksies no tik dārgas skolas apmeklēšanas, un rezultātā mūzikas skolas pedagogiem zudīs darba vietas. Vecākiem tik lielas summas nav pa kabatā, sevišķi, ja no vienas

ģimenes mūzikas skolā mācās vairāki bērni.

Taču no otras puses, kāpēc gan pilsētai jābūt par sponsoru un labvēli, atraujot šo summu no saviem bērniem? Starp klātesošajiem vecākiem bija tādi, kuru pagastos visi skolas bērni saņem bezmaksas pusdienas. Vai kaut kas tāds iedomājams pilsētai? Vai nav par daudz gribēts — bērna pusdienas skolā augu gadu apmaksā pagasts, bet mācīšanos mūzikas skolā — Preiļu dome?

Skaidrs, ka Preiļu pilsētas domes lēmums lauku pašvaldību vadītājus pārsteidz nesagatavotus, un arī viņu budžetā līdzekļus šādiem izdevumiem šajā gadā neatrast. Pagastu priekšnieku viedokli pārstāvēja Pēteris Rožinskis (Aizkalne) un Artūrs Štagars (Vārka), klāt bija arī Preiļu pagasta padomes priekšsēdētāja Zinaida Vilcāne. Pirms tam to lauku pašvaldību vadītāji, kuru bērni apmeklē Preiļu bērnu mūzikas skolu, jau bija tikušies Preiļu domē un iepazīstināties ar domes lēmumu. P. Rožinskis un A. Štagars ieņēma ļoti aktīvu pozīciju lauciniekiem par labu, diemžēl, neargumentēti. Jo par argumentu nevar uzskatīt apgalvojumu, ka vecāki nesamaksā tāpēc, ka nav naudas, ko maksāt. Pilsētas iedzīvotājiem nevienā vietā neprasa, vai var samaksāt. Ja nevari samaksāt par pienu, gaļu, maizi — nepērc, ja nevari samaksāt par bērnu privātskolu, tad mācītā, angļu valodā utt., iztiek bez privātskolas, ja nevari samaksāt par īri un apkuri, atstāj dzīvokli. Nevienā no šiem gadījumiem netiek prasīts, vai ir nauda, vai ir darbs, kur nopelnīt.

Laimīgā kārtā šajā gadījumā atrasts arī vainīgais. Izzādās, tā ir rajona galvenā bibliotēka, kurai nepilna gada laikā vēl nav atradies istais nēmējs — pilsēta vai rajons, un līdz ar to 8326 latu no rajona budžeta, kas citādi nonāktu bērnu interešu izglītības vajadzībām, atdoti bibliotēkas uzturēšanai.

Vecāku, lauku pašvaldību un Preiļu domes pārstāvju tikšanās Preiļu bērnu

mūzikas skolā beidzās ar kopīgu rezolūcijas pieņemšanu un parakstīšanu. Šis dokumenta pirmajā punktā ierakstīts lūgums rajona padomei atcelt lēmumu par minēto 8326 latu piešķiršanu bibliotēkai un atgriezt tos bērnu vajadzībām.

Bagāts dara, kā grib, bet nabags — kā var. Nabadzībā kā šķersgriezumā parādās visas mūsu sabiedrības kaite. Tas, ka viena daļa pieradusi pie sava bezdarbnieka statusa, pie sava nevarības un neuzņēmības un pat necenšas to mainīt. «Es nopelnī 25 latus mēnesī, un no manas ģimenes mūzikas skolā mācās divi bērni. Es nespēju samaksāt par katru no viņiem 14 latus mēnesī», bez mazākās kautrēšanās atļaujas paziņot jauns vīrietis. Viņa pārliecība, ka viņa bērnu izdevumi ir jāapmaksā kādam citam.

«Ja par kādu no bērniem vecāki nespēs samaksāt, un tāpēc viņš tiks atskaitīts no bērnu mūzikas skolas, nekā cits neatliks, kā skolu iesniegt tiesā», — atļāvās deklarēt pagastu padomju priekšsēdētāji. Pēc būtības Preiļu vecākiem jau sen vajadzēja iesniegt tiesā 1. pamatskolu, domi un pagastus, jo pilsētas bērnu tiesības uz normāliem, veselību neiespajdojošiem mācību apstākļiem ir pārkāptas. Tieši tāpēc, ka pagastu bērni tik lielā apmērā šturmē pilsētas skolu, bet pagastu vadītāji nenodrošina, lai vietējās skolās mācību līmenis celtos.

Kā izteicās Vārka padomes priekšsēdētājs Artūrs Štagars, izglītības likumā jāiestrādā nevis pašreizējā brīvība skolas izvēlē, bet gan tas, ka vecāki apmaksā visus izdevumus par bērna mācīšanu, ja pagastā ir sava skola, bet viņi izvēlas citu.

Tas gan gluži neattiecas uz lietu. Rūgti ir pretnotatīti lauku un pilsētu. Tie paši cilvēki un tie paši bērni, kurus kopīgi vēlamies redzēt kā daudzpusīgi izglītotus jaunā Latvijas pilsoņus. Rokas, kas slid pār klavierēm, vijoli, flautu, akordeonu, nemēdz atvēzētētis sitienam vai pacelt ieroci. Jācer, ka abas puses — pašvaldība un vecāki neskaitīs naudu viens otra kabatā un

abas kopā — Preiļu domes makā, bet spēs katra dot savu daļu.

L. Rancāne

Noteikta vecāku maksa mūzikas skolā

19. augustā notikušajā Preiļu pilsētas domes sēdē deputāti pieņēma lēmumu noteikt vecāku maksu audzēkņiem, kuri nav pierakstīti Preiļu pilsētas administratīvajā teritorijā, bet mācās Preiļu bērnu mūzikas skolā. Šī maksa noteikta 14,20 latu mēnesī.

Noteikts, ka visus izdevumus mūzikas skolas filiālēs, tajā skaitā instrumentu iegādi, veic tā pašvaldība, kurā filiāle atrodas.

Domes izpilddirektoram Vilhelmam Veleckim un mūzikas skolas direktorei Karīnai Ošai līdz šī gada 1. septembrim sagatavot projektu par nomas maksas noteikšanu pašvaldībām par filiālēm nodoto mūzikas instrumentu izmantošanu vai to izpirkšanu.

Pirms šāda lēmuma pieņemšanas uz Preiļu pilsētas domi bija uzaicināti to pašvaldību vadītāji, kuru teritorijā dzīvojošie bērni mācās Preiļu mūzikas skolā vai tās filiālēs. Viņi tika iepazīstināti ar situāciju, ka Preiļu pilsētas dome turpmāk vairs nefinansēs citu pašvaldību bērnu saimnieciskos izdevumus mūzikas skolā, kā tas tika darīts daudzus iepriekšējos gadus. Iemesls — rajona padome noņēma pilsētas domei paredzēto ārpus-skolas iestāžu finansējumu sakarā ar to, ka pārtērēja līdzekļus rajona bibliotēkas uzturēšanai.

Pašlaik mūzikas skolā mācās apmēram 60 Preiļos dzīvojošie bērni un 46 bērni no citām rajona pašvaldībām. Noteikto vecāku maksu var segt arī attiecīgās pašvaldības. Preiļu domei jābeidz labdarība, finansējot citu pašvaldību izdevumus, tāds bija deputātu viedoklis.

L. Kirillova

Teātris — «Drosmīgo neprāts»

Mazliet no teātra vēstures

Līvānieši nav vienīgais amaterteātris rajonā, bet vecākais gan, jo tas nepārtraukti darbojas jau no 1950. gada. 2000. gada rudenī Līvānu amaterteātrim paliek 50 gadi. Savulaik teātra režisore bijusi Lauma Balode (viņas viencēlienu «Manā mīļā vedekliņa» teātris spēlēja vēl tagad, tā ir skatītāju iecienīta luga). Vēlāk par režisori kļuva Anna Pabērza, kas vēl arvien nepagurusi vada teātri.

Teātris daudz ceļo gan pa tuvākajiem pagastiem, gan arī tālāk. Šī gada jūlijā Līvānu dramatiskais kolektīvs piedalījās trīs dienas ilgā pasākumā 9. Latvijas amatieru teātru salidojumā, kas notika abpus Latvijas — Igaunijas robežai Valkā un Valgā, tajā piedalījās ap 2000 dalībnieku. Valkā kolektīvs saņēma atzīnību par piedalīšanos salidojumā, bet kolektīva vadītāja — pateicību par ilggadīgu darbu, jo teātri Anna Pabērza aizvadījusi vairāk kā piecdesmit gadus. Savukārt 7. un 8. augustā Koknesē notika saiets «Pērses krastos '99», arī te bija mūsu aktieri.

Teātri iemil uz mūžu

— Teātri es spēlēju jau no 1947. gada, kad vēl mācījos skolā un mana skolotāja Lidijsa Kristovska ievadīja mani teātra pasaulē, — saka Pabērzas kundze. Ikvienā lomā ir palikusi daļiņa no sirds, katra saistās ar kādiem viņas dzīvē zīmīgiem notikumiem vai cilvēkiem, tādēļ grūti ir nosaukt mīļāko lomu, jo to dzīvē bijis daudz. Tomēr īpaši tuva Annas kundzei ir Mašņeikas loma Arbutova lugā «Satikšanās ar jaunību». — To es spēlētu vēl tagad, ja vien būtu attiecīga vecuma pretspēlētājs. Ļoti gribētos nospēlēt Indrānu māti, pietiktu gan meistarības, gan dzīves gudrības. Ne vienmēr dzīvē gludi iet, nākas kāpt uz skatuves ar smagu sirdi, bet pēc izrādes viss smagums kaut kur pazūd, jūti tādu atvieglojumu, ka arī ikdienas problēmas sarak mazākas. Ar teātri tās lietas ir tādas savādas, neizskaidrojamas. Kas reiz teātri ienācis un spēlēja, tas vairs prom neaizies, — režisore ir pārliecināta. Varbūt tā ir radniecīgā pasaules izjūta, kas vieno aktierus, varbūt iespēja vienā mūžā izdzīvot daudz un dažādu cilvēku likteņus. Varbūt iespēja būt kopā un, visām nedienām par spīti, atļauties būt laimīgiem.

Ar īpašu mīļumu režisore runā par savu kolektīvu, saviem aktieriem. Pavisam viņi ir 18, katrs ar savu raksturu, paradumiem, bet visi Annas kundzei tuvi, jo viņa saka: «Mēs esam kā viena ģimene». Katram ir savs pamatdarbs un ģimene, bet vakaros visiem viens — teātris. Paši

● «Drosmīgo neprāts» — tā viņi paši sevi dēvē, jo, lai šodien spēlētu teātri, ir jābūt gana drosmīgam un gana neprātīgam. Viņi — tie ir Līvānu amaterteātra aktieri. Viņa — teātra ilggadējā režisore, kolektīva kopā saturētāja un dvēselīte — Anna Pabērza.

iestudē izrādes, meklē atbilstošus tērpus gan mājās, gan lietoto preču veikaliņos, pāršuj tos, paši grimējas, paši gatavo skatuves noformējumu, dekorācijas, teātra puīši piemeklē izrādei gaismas un mūziku. Strādājot pie vienas no pēdējām iestudētajām izrādēm Ādolfā Alunāna «Mūsu pokāls», daudz palīdzēja Līvānu 1. vidusskolas mūzikas skolotāja Ilona Balaško, kas par baltu velti sagatavoja izrādes muzikālo ietēru.

Atvērtība dzīvei un skatuvei

Teātra kolektīvs ne tikai sūri strādā, divreiz nedēļā mēģinot iestudējumus, bet arī atpūšas. — Mūsu kolektīvam ir savas tradīcijas. Vienmēr svinam vārda un dzimšanas dienas, kad bez tortes un kafijas tiek sagatavots arī kāds jautrs apsveikums jubilāram — puīši pārgērbjas par meitām, meitas par puīšiem un kādu gabaliņu no lugas nospēlējam mainītās lomās — paši sev par prieku un lielu smiešanos. Reizi gadā noteikti dodamies ekskursijā. Esam apceļojuši visus Latvijas novadus. Svētkos katram līdzi ir arī otrā pusīte — vīrs vai sieva,

● Aktieri Līvārdē pēc Lukjanska lugas «Palīgā sauciens» izrādes 1999. gada 18. aprīlī.

ekskursijās — arī bērni, man tas šķiet svarīgi, lai ģimenes būtu kopā. Mums ir arī divas ģimenītes, kas ir izveidojušas tepat teātri, kopā mēģinot un spēlējot lomas, līdzīgas intereses cilvēkus taču vieno. Vispār mani aktieri ir ar ļoti lielu pienākuma apziņu, nekad nav tā, ka kāds nebūtu ieradies uz izrādi. Ir gadījies uz skatuves kāpt arī ar paaugstinātu temperatūru, reiz galvenās lomas tēlotājs tika atvests pat no slimnīcas, lai tikai izrāde varētu notikt. Interesanti, ka aktieri prot tā iejusties savā tēlā, ka arī starp saviem uznaicieniem saglabā tēlam raksturīgo izturēšanās veidu. Bija mums tāds gadījums — puisim, kurš vienmēr ir jautrs un dzīvespriecīgs, īsts jokupēteris, bija jāspēlē pavisam drūma loma Lukjanska lugā «Palīgā sauciens», mēs, pārējie, izrādē skatījāmies un brīnījāmies — tas vairs nebija mūsu pārgalvīgais smējējs, bet gan pavisam cits cilvēks — nopietns un drūms, tāds, kādu prasīja attiecīgā loma. Aktierim savs tēls jādzīvo pilnībā. Tādēļ es vienmēr saviem aktieriem saku, ja tu lugā esi jautra, tad tev tādai arī jābūt, citādi tas vairs nebūs patiesi un skatītājs to jutīs. Manuprāt teātra ļaudis būtiski atšķiras no citiem ar to, ka spēj ātrāk un dabiskāk iejusties jebkurā vietā, jebkuros cilvēkos. Viņi ir daudz brīvāki, nesaistītāki.

Ne katrs var nospēlēt Napoleonu

Skatītājiem vairāk patīk komēdijas, kurās var izsmieties un aizmirst sadzīves bēdas un ķibeles, bet pašu aktieru profesionālajai izaugsmei, protams, vairāk nāk par labu nopietnās, psiholoģiskās drāmas. Taču tā nav tikai mazo teātru problēma, arī lielajos ir daudzi «kases» gabali, jo cilvēks šodienas nospiedošajā

ikdienā meklē gaišo, priecīgo, kur ļaunais saņem pēc nopelniem, bet labais tiek novērtēts. To ņem vērā arī režisore, meklējot lugas teātra izrādēm, jo katram aktierim ir savs tēlu repertuārs — valdonīgu, strauju, rupju cilvēku nevar nospēlēt, piemēram, maigas un liegas balss īpašnieks. Teātri, kā izrādās, ļoti daudz nosaka tieši balss tembrs. Skatuvei piemērota ir tikai tā saucamā krūšu balss. Tādēļ jaunie aktieri mācās ne tikai kustēties, bet arī runāt pareizā — «skatuves» balsī. Napoleonu nevar nospēlēt jebkurš aktieris.

Satikšanās ar jaunību

— Visa mana dzīve ir saistīta ar teātri, lai gan mans pamatdarbs bija skolā, kuru pati beidzu un vēlāk strādāju par latviešu valodas un literatūras skolotāju. Arī pedagoģes darbs man ļoti patika un tajā iegūtā prakse ir neaizvietoājama tagad, vadot teātra kolektīvu, bet visa mana sirds ir atdota teātrim. Nezinu, ko es darītu, ja manā dzīvē nebūtu teātra, nebūtu manu aktieru, viņi man ir kā bērni. Nezinu vai viņi varētu iztikt bez manis, bet es bez viņiem nevarētu noteikti. Nav jau tā, ka mēs tikai dūdotu savā starpā, pastrīdamies jau arī, kad vajag, bet nekad to nedarām ar ļaunumu. Viens par otru rūpējamies, ja kādam neiet, to grūti no pārējiem noslēpt. Cenšamies palīdzēt. Nesen, kad ievācos šajā dzīvoklī, bez kādas prasīšanas visi bija klāt — nu ko tev, Anniņ, palīdzēt...? Tā tas ir vienmēr, jo esmu kopā ar jauniem, aktīviem un labestīgiem cilvēkiem. Zinu, ka ar teātri nekad nepalikšu viena, novēcot nav laika. Jātur līdzi jaunajiem un vienmēr jābūt formā.

G.Kraukle

Foto no A.Pabērzas albūma

14. augusta pievakarē pēc pāris mēnešus ilga pārtraukuma atsākās mednieku prieki par veiksmēm, gariem un tāliem pārgājieniem.

Medības ir sports, kuram nav vajadzīgi skatītāji un līdzjutēji. Tāpēc par to norisi varam uzzināt tikai no dalībnieku pašu stāstītā. Arī kļūmīgs šāviens tiek traktēts savā interpretācijā. Līvānu virsmežniecības inženieris, medību speciālists Māris Bondars teica, ka pirmajās dienās nekādu īpašu atgadījumu nav bijis. Medības kolektīvos sākusās bez skaļuma, lietišķi. Nav dzirdēti arī, vai kādam būtu īpaši paveicies. Galīgo rezultātu apkopošana paredzēta sezonas

noslēgumā, bet tagad trešdienās, sestdienās un svētdienās putni medijami līdz 30. septembrim. No 1. oktobra līdz 30. novembrim — katru dienu.

Tomēr jāievēro zināmi termiņi attiecībā uz atsevišķām sugām. Sējas un baltpiēru zosis var medīt no 15. līdz 30. septembrim trešdienās, sestdienās un svētdienās, pēc 30. novembra — katru dienu. Lauku baložus — līdz 30. septembrim tāpat trīs dienas nedēļā, līdz 15. oktobrim katru dienu. Toties mājas baložus katru dienu varēs šaut pēc 1. oktobra un līdz 2000. gada 15. martam. Sloku medību laiks ir 1. oktobris — 15. novembris, mežzirbēm — trīs die-

nas nedēļā līdz 1. oktobrim, vēlāk līdz 2000. gada 31. janvārim katru dienu. Atļaujas izsniedz mežniecības, kuru teritorijās ir mednieku kolektīvu nomātās platības, bet tiem, kuri nav kolektīvu biedri — visās mežniecībās.

Jebkuras medības obligāti jāpiesaka, norādot laiku un vietu, tās rakstiski jāsaņem ar īpašniekiem privātos nogabalos, zivju dīķos — ar īpašniekiem un pārvaldītājiem, bet citu kolektīvu medību platībās — ar šiem kolektīviem. Pastāv arī tāds noteikums, ka pīles tomēr nevar šaut neierobežoti — vienā kalendārajā dienā atļauts nošaut ne vairāk par piecām.

Lai arī visur pēdējā laikā bijis ražens lietus, tomēr ugunsbīstamības draudi vēl pastāv. Tādēļ aizliegts kurt ugunskurus, nomest degošus izsmēkus pie kūdrājiem, mežos un to tuvumā. Pamanot aizdegšanos, jācenšas to likvidēt.

Daži mednieki uzskata, ka putnu tramdišana ir tikai tāda iesildīšanās pirms nopietnajām kopīgajām medībām ar dzinējiem, kas sāksies 1. oktobrī uz mežacūkām, briežiem, aļņiem un stīrnām. Bet līdz tam vēl vairāk nekā mēnesis. Pašlaik jāsamierinās ar baložiem, pīlēm, lauciem, ūdensvistiņām, mērkaziņām. Tāpēc — ne spalvas!

A.Rancāns

Kāzu muzikantu un vedēju svētki Rožupē

Paša vasaras izskaņā, augusta trešajā piektdienā Rožupes pagasta estrādē notiek plašs pasākums — kāzu muzikantu saiets. Pasākums notiek jau ceturto gadu, skatītājiem ir zināms un iemīļots, jo katrs, kurš bijis istās kāzās, zinās, cik liela loma tajās muzikantam. Tā nu sanācis, ka pašā karstākajā muzikantu darba laikā viņiem ticis arī savs prieks — satikties vienam ar otru un ar saviem cienītājiem, no kuriem daudziem spēlēts arī pirmais kāzu valsis.

Jau mani ved, jau mani ved...

Šogad svētku centrā nenoliedzami bija astoņi vedējpāri, kurus, pasākumam sākoties, uz Rožupes brīvdabas estrādes lepni uzveda ar meijām un košām lentām izrotātos zirgu pajūgos, skanot zvaniņiem un «Jau mani ved...» akordiem. Tieši vedēji bija tie, kas ar pilnām tiesībām varēja griezt tēsnakts pirmo svinīgo valsi. Visa vakara garumā nepaguruši spēlēja 14 rūdītu kāzu muzikantu ansambļi gan no kaimiņu rajoniem («Starpbrīdis» no Dunavas, Jānis Samulis no Jēkabpils, «Trīs vīri laivā» no Andrupenes pagasta Krāslavas rajonā), gan no mūsu pašu rajona tuvākiem un tālākiem pagastiem. Pieredzes bagātais Vladislavs Lietuānieks (Preiļu pagasts), kurš izbraukājis visu Latviju, kāzas spēlēdams, bet nekur tik bagātas un jaunības kā dzimtajā novadā — Latgalē nav redzējis. Ansambļi no Līvāniem «Jancis», kurā spēlē veseli trīs Jāņi, Galēnu pagasta Kupru ģimenes ansambļi, kurš kāzu muzikantu saietā piedalījās pirmo reizi. No Upmalas pagasta bija ieradies Bonifācijs Lazdāns, kā arī muzikanti no Upmalas. Skatītājus priecēja arī tādi iemīļoti muzikanti kā ansambļi «Vakarvējš» no Galēniem, «Klaidoņi» no Vanagiem, Kondraņicki no Aglonas, duets «Nakts» no Preiļiem, kā arī «Neatkarīgais Līvānu ansambļis» (saukts NLO) un vēl viens ansambļis no Līvāniem — «Pēdējā iespēja», par kuru vakara vadītāji Inese Magdaļenoka un aktieris Voldemārs Šoriņš sacīja: «Pēdējā iespēja, bet ne šovakar un ne viņiem, un ne mums!»

Lai gan vakara vadītāji, atšķirībā no pārējiem, bija nevis atpūtā, bet darbā, viņi nebūt nejutās noguruši vēlējā stundā, bet ar jokiem un anekdotēm ik pa brīdīm uzjautrināja lietnes izmērcētos skatītājus, bet brīžos, kad uz skatuves darbojās muzikanti un vedēji, klusībā paši atcerējās savas kāzas un savus vedējus. Voldemārs Šoriņš atzinās, ka goda vedēju lomā jūtoties ļoti labi, lai arī mazliet nākot miegs, taču tas piederot pie lietnes. — Tādās istās latgaliešu kāzās neesmu bijis. Savus vedējus gan atceros, lai gan manas kāzas bija tādas klusas, tikai sarakstījāmieš, — pastāstīja Voldemārs Šoriņš.

Savukārt vakara vadītāja Inese Magdaļenoka var lepoties ar istas vedējmātes godu — viņas vestais pāris Laila un Visvaldis Gercāni arī to vakar bija Rožupē un svinēja savu kāzu gadskārtu, bet pašas Ineses kāzas bijušas ar isti latgalisku vērienu — sākušās piektdien un turpinājušās svētdien, kad jaunā sieva viesus pamētusi, lai dotos kārtot eksāmenu universitātē, bet kāzas jau tāpēc neesot beigušās, tā teikt, cirks ir aizbraucis, bet klauņi palikuši.

Stabulniekos tiks atklāts augļu un ogu cehs

27. augustā Stabulniekos notiks individuālā uzņēmuma «Pārsla» augļu un ogu ceħa atklāšana.

Projektu augļu un ogulāju dārzū, glabātuvju un saldētavu ierīkošanai izstrādāja un realizēja Vitālijs Pastars — pēc dabas uzņēmējs, bet pēc būtības agronomš. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas speciāliste Irēna Šaitere, ne visi projekti tiek īstenoti tādos tempos, kā to spēja panākt «Pārslas» saimnieks.

V. Pastars projekts saņēma «Reģionālā fonda» konsultatīvās komisijas atbalstu šī gada 11. janvārī. 25. martā Preiļos svinīgos apstākļos starp individuālo uzņēmumu «Pārsla» un Valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību «Reģionālais fonds» tika parakstīts līgums par kredīta procentu atmaksu. Fonda atbalsts izrādījās būtisks, un radās iespēja ideju veiksmīgi realizēt.

Vedējstāsti, miklas un bizness

Vakara vadītāji uz Rožupes pagasta estrādes nejutās vientuļi, jo uz tās kāpa ne tikai muzikanti, kā tas jau tradicionāli notiek katru gadu, bet arī atraktīvi un jautri goda vedēju pāri.

Katrs varēja dalīties savā kāzu pieredzē un izklaidēt skatītājus. Sandra un Tālis Ziemeļi aicināja uz skatuves tikai pirms divām nedēļām pie altāra vestu pāri, kā arī izglītoja klātesošos, liekot minēt miklas un piešķirot veicināšanas balvas pareizo atminējumu autoriem. «Kas paceļ kritušos, apspiež varenos un izceļ niecīgos?» — šādas miklas atminētājs saņēma balvu krūšturi, kas arī bija miklas atminējums.

Daudzi vedējpāri bija ar visai lielu pieredzi savešanas lietās. Tā Anita un Ēvalds Lukjanski savas pirmās kāzas vadīja 1977. gadā, no kurām spilgtākais iespaids — «kājas trīc, rokas trīc», bet turpmākajās 25 kāzās jau gājis labāk. Viņi pieminēja arī savas garākās kāzas, kuras ilgušas turpat nedēļū.

Vedējstāstus stāstīja arī Anita un Jānis Brakovski, Lūcija un Jānis Smani, Anna un Jānis Milti, Sandra un Valdis Kraukļi, Inta un Gunārs Mūrniki, Irēna un Leonīds Petkeviči. Ilgajos gados tikušas pieredzētas arī tādas kāzas, kurās «līgava un līgavainis divpadsmitajā stundā nobēg pa ceļu», kas licis samulst pat vispieredzējušākajai vedējmātei. Tad talkā nācis tieši kāzu muzikants — Jūlijs, kurš sacījis: «Vai gan tamdēļ pasaule nepastāvē, liksmojuši vien tālāk, kamēr otrajā dienā arī jaunais pāris atradies.

Kā jebkurā nopietnā saietā, arī šajā galvenie tālībnieki pārsprieda sev svarīgas problēmas un jautājumus. Pašu vedēju starpā izvērtās diskusija par jautājumu, ir vai nav kāzu goda vešana pieskaitāma pie biznesa veidiem. Te nu domas stipri dalījās! Vieni bija pārliecināti, ka šī nodarbe ir iesaistīta, bet otri tam nepiekrīta, sakot, ka kāzu vešana esot viens vienīgs tēriņš. Paši vedēji to zina vislabāk: «Jāgādā jauni uzvalki, kleitas un kurpes, izpriecešas šādas, izpriecešas tādas — vedēj, miļlais, tik izmet naudu!»

Garantijas un labvēļi

Tovakar paši labākie vedēji bija sastopami Rožupē — «Mūs droši var aicināt par vedējiem. Tā būs droša garantija, ka jūs nekad nešķirsities!» Taču garantija tam, lai kāzu muzikantu un vedēju saiets varētu norītēt godam, bija daudzie labvēļi un atbalstītāji. Lielum liels paldies Preiļu rajona padomei, Preiļu rajona kultūras darba organizatorei un valsts kultūras inspektorei Elvīrai Brovackai, Rožupes pagasta padomei, z/s «Baltie āboli», z/s «Rūķīši», A/S «Unibanka», A/S «Līvānu stikls», A/S «Balva», I.U. «Dārznieks — 96», «Latvijas nafta», I.U. «Spektrs», I.U. «Avenīte», patījamajai «Latvijas ceļš», I.U. «Blūms», SIA «Sparta» un firmai RNS - D.

Lielu darbu pasākuma organizēšanā ieguldījuši arī Rožupes kultūras nama vadītāja Valija Vaivode ar saviem palīgiem. Jautāta, vai nākamgad kāzu muzikantu saietu kuplīnās, piemēram, alus puiši, viņa atbildēja: «Ideja nav peļama, kāpēc gan ne?!»

G. Kraukle

POLICIJAS ZIŅAS (16. — 22. augusts)

■ 16. augustā automašīnas Toyota Starlet vadītāja Ilona U., braucot pa ceļu Krāce — Preiļi, 18. kilometrā nesavaldīja savu transportlīdzekli un iebrauca grāvī. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 16. augustā Rušonas pagastā Aglonas stacijā diskotēkas laikā tika piekauts Rīgas iedzīvotājs Jevģenijs S. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 17. augustā Veronika J. un Inta K. izdarīja huligāniskas darbības Stabulnieku pagasta Polkoronā. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 17. augustā Jāzepe A. sarīkoja ģimenes skandālu Aglonā, Cirišu ielā 2. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 17. augustā konstatēts, ka Antonam P. piederošajā mežā Aglonas pagastā nozāģēts 21 koks. Ierosināta krimināllieta.

■ 17. augustā J.S. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Vārkavas pagasta Pilišķos. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 17. augustā Zigfrīds U. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Jersikas pagasta Buceniekos. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 18. augustā Antons R. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Stabulnieku pagasta Polkoronā. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 18. augustā Voldemārs L., vadot automašīnu VAZ 2101 pa ceļu Preiļi — Špoģi, neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 18. augustā automašīnas Ford Escort vadītājs Jevģenijs Z. ceļa Rīga — Daugavpils 180. kilometrā netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 18. augustā automašīnas Opel Ascona vadītājs Māris U. alkohola reibumā brauca pa Daugavas ielu Līvānos, netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Neveiksmīgais vadītājs ar traumām tika nogādāts Līvānu slimnīcā.

■ 18. augustā tika konstatēts, ka uzlauzts logs un iekļūts Vārkavas kultūras nama telpās, kur pazudis pastiprinātais. Ierosināta krimināllieta.

■ 19. augustā ceļa Rīga — Daugavpils 188. kilometrā automašīnas Nissan Primera vadītājs Oļegs B. neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, tāpēc netika galā ar transportlīdzekļa vadību, iebrauca pretējās kustības joslā un izraisīja sadursmi ar Opel Ascona, kuru vadīja Pēteris S. Negadījumā cietuši pieci pasažieri no Ventspils rajona, kuri tika nogādāti slimnīcā. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

■ 19. augustā tika konstatēts, ka Filips T., kurš dzīvo Aglonā, Jaudzemu ielā, nelikumīgi glabā medību bisi. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 20. augustā Juris L. izdarīja huligāniskas darbības Aglonas pagasta Ezerukinos. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 21. augustā Roberts K., vadot automašīnu Audi 80, neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu, tāpēc Aizkalnē, izdarot nogriešanos pa labi, nobrauca no ceļa. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 22. augustā L.Š. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības Preiļos, Zaļajā ielā 18. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 22. augustā Antons V. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Aizkalnes pagastā. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 22. augustā Preiļos SIA «Azurg» bārā Voldemārs Z. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 22. augustā Jurijs B., vadot automašīnu Mercedes Benz, Preiļos, Rēzeknes un Kalnu ielu krustojumā izraisīja sadursmi ar automašīnu Audi 100, kuru vadīja Aleksandrs T. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas nodaļas informācija

Datorizē Latgales apgabaltiesu

Valdības deklarācijā noteikts, ka divu gadu laikā jāveic Latvijas tiesu datorizācija. Nesen speciālisti no Rīgas ar smalko informācijas aparātu kastēm ieradās Rēzeknē, lai šo procesu īstenotu arī Latgales apgabaltesā. Vēlāk sekos Kurzemes un Zemgales apgabaltiesas datorizācija, lai beigās kopējam informācijas tīklam pieslēgtu arī pirmās instances tiesas rajonos un pilsētās.

Lūk, ko par šo lietu teica Latgales apgabaltiesas datu bāzes analītiķis no Tiesu namu aģentūras Raimonds Beierbahs.

— Visas tiesas tiks saslēgtas vienā datortīklā, un nākotnē tiesu informatīvā sistēma nodrošinās to, ka visi tiesas procesi būs datorizēti.

Pašlaik katrā tiesā atsevišķi notiek tiesnešu apmācība. Latgales apgabaltesā mācības varētu sākties septembrī vai oktobrī, kad beigsies atvaļinājumu laiks. Būs jāmācās arī tiesu tehniskajiem darbiniekiem — sekretāriem, tiesnešu palīgiem un tiesu sekretāriem.

Latgales apgabaltesā datorizācija prasīs vairākus desmitus tūkstošu latu. Taču pēc tam tiks novērsta kļūdu iespējamība, jo visu informāciju no tiesām fiksēs arī Rīgā. Viens tomēr paliks nemainīgs — taisnīgu spriedumu vai lēmumu taisīs nevis dators, bet vienīgi cilvēki — tiesēji un tiesu piesēdētāji.

Latgales apgabaltiesas preses dienests

L. Kirillova

Veselība

Cieni savu mugurkaulu!

Noderīgi padomi tiem, kurus vajā muguras sāpes

Viltīgie vēji, caurvēji un dāru darbi likuši sāpēs sarauties ne vienai vien mugurai. Par muguras sāpēm stāsta doktore Iveta Auce, Latvijas Republikāniskā diagnosticikas centra neiroloģe, lāzērakupunktūras terapeite, Rīgas Medicīnas institūta 1988. gada absolvente, kura papildus neiroloģijai mācījusies akupunktūru, lāzērakupunktūru, psihoterapiju, hipnozi, ieguvusi Transoloģijas asociācijas sertifikātu.

Osteohondroze vai spondiloze?

Mugurkaulu veido septiņi kakla, divpadsmit krūšu, pieci jostas un pieci krustu skriemeļi. Var būt arī kāds lieks jostas vai krustu skriemeļi, jo katra cilvēka organisms ir unikāls. Starp skriemeļiem ir dabiskie amortizatori (spilventiņi) — starpskriemeļu diski. Ar gadiem cilvēks kļūst īsāks par 3 cm — mugurkauls «sēžas», jo disku audu elastība mazinās, disks saplok un sprauga starp skriemeļiem sašaurinās.

Mūsdienu neirologi uzskata, ka muguras sāpju apzīmējums «osteohondroze» ir pilnīgi aplams, no padomju laikiem saglabājies termins. Pareizais muguras sāpju apzīmējums ir «deformējoša spondiloze» (skriemeļslimība) — deģeneratīvi distrofiskas izmaiņas mugurkaulā, kas rodas novecošanas vai traumatisku procesu rezultātā.

Osteohondroze apzīmē tikai iekaisumu radītas izmaiņas skrimšļu audos. Spondilozes gadījumā notiek skriemeļu struktūras un starpskriemeļu disku izmaiņas, skriemeļi deformējas, noslēdzošās plātnītes vairs nav gludas, sāļu nogulsņumi izaudzē radziņus — ostofītus. Uz sāniem un uz mugurpusi vērstie ostofīti var spiest nervu saknītes, izraisīt tirpšanu, sāpes. Reizēm radziņi izveidojas pat milzīgi — lai spētu noturēt disku starp skriemeļiem, un tad tiem ir aizsargājoša nozīme. Radziņu nevar likvidēt, bet var panākt, lai nejut sāpes uz katra soļa.

Sāļu nogulsnešanās var būt ģenētiski izraisīta. Mugurkaula bojāšanās liela loma ir arī fiziskai pārslodzei — mugurkaula pārkaulošanās cilvēkiem ilgst līdz 25 gadu vecumam un, ja līdz tam bijusi milzīga fiziska slodze, noteikti radīsies izmaiņas. Divdesmitgadīgiem volejbolistiem, kas daudz lēkājuši, audu mehāniskās traumatizācijas rezultātā mugurkauls rentgenā izskatās trīs reizes vecāks.

Kakla joslas spondiloze

Izplatītākās ir kakla rajona mugursāpes ar galvas sāpēm, reiboņiem, sliktu dūšu, redzes un līdzsvara traucējumiem. To pamatā ir deģeneratīvi distrofiskas izmaiņas mugurkaula kakla daļā. Radziņš spiež uz nervu saknītēm, kairina asinsvādus. Ja traucēta smadzeņu apasiņošana, sākas reiboņi.

Kakla daļu ir bīstami ārstēt ar elektroprocedūrām — diadinamiku un elektroforēzi, kuras bija modē pirms desmit gadiem, jo tās var sakairināt artēriju.

Kakla daļai ļoti palīdz lāzera akupunktūra, tai ir četrkārtējs efekts: tā mazina iekaisumu, uzlabo asinsriti, noņemot audu tūsku, noņem artēriju kairinājumu, uzlabo enerģijas plūsmu.

Kakla daļas skriemeļu kaitēs bieži vai-

nojama ne tikai mugurkaula patoloģija, bet arī psiholoģiskas problēmas. Piemēram, sievietei nav izdevusies ģimenes dzīve. Pat, ja vīrs nav slikts, viss ģimenes problēmu smagums visbiežāk laipni tiek uzvelts sievietes pleciem, viņas mugurkaulam. Vīrs gan atnes naudu, bet par visu pārējo jādomā sievietei: par bērnu skološanu, maksājumiem, galu savilkšanu — psiholoģiskais smagums spiež uz sievietes pleciem un muguru — tādas sievietes jūt smagumu un sāpes sprandas rajonā. Psiholoģiskais smagums pārtop muguras sāpēs. Četrdesmitgadīga dāma stāsta ārstam: «Man jau divdesmit gadu ir osteohondroze». Rentgens mugurkaula izmaiņas neparāda. Vainīgas ir psiholoģiskās problēmas — te nepieciešama psihoterapija, hipnoze. To nevar izdarīt ārsta pieņemšanai atvēlētajās 15 minūtēs.

Pat divdesmitgadniekiem un trīsdesmitgadniekiem bieži sastopas kakla daļas skriemeļu patoloģijas — netrenēti muskuļi nepietiekami stingri tur kaklu, veidojot nepareizu mugurkaula izliekumu. Tas raksturīgs mazkustīgiem, sēdoša darba cilvēkiem.

Daudzus pacientus ārsti ar rentgena bildēm rokā sūta uz sporta medicīnas centru, lai speciālists nozīmētu tieši viņa mugurkaula kaitei piemērotu ārstnieciskās fizikultūras kompleksu. Lai regulāri vingrotu, vajadzīgs gribasspēks, bet rezultāti ir labi.

Kakla daļas spondiložu ārstēšanas ideāls palīg līdzeklis ir peldēšana — tā stiprina kakla muskuļus.

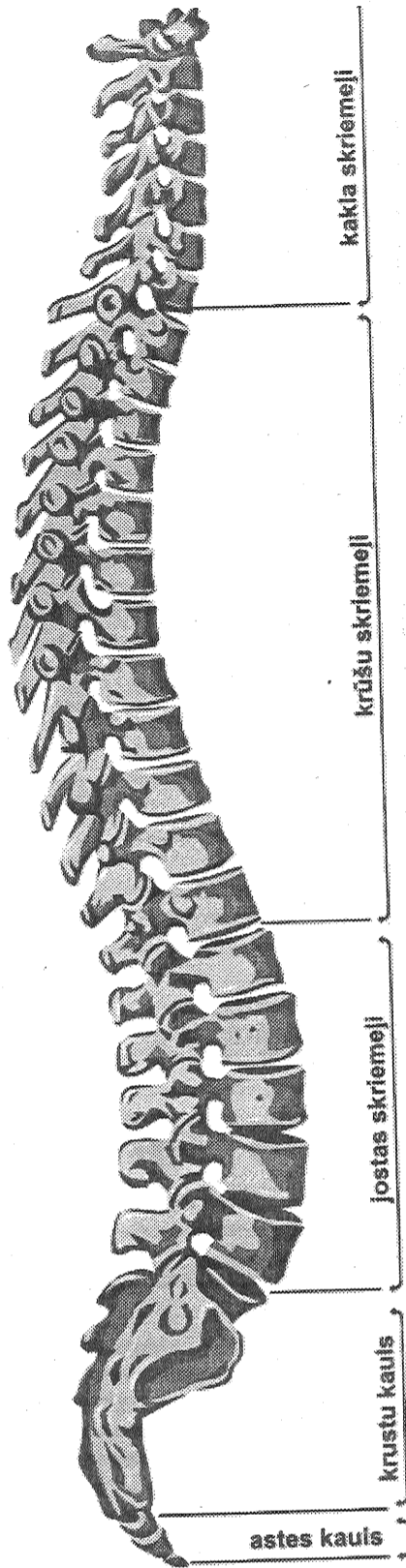
Jostas spondiloze

Jostas spondiloze ir saistīta ar starpskriemeļu disku patoloģijām. Vienkāršākās ir sāpes mugurkaula jostas daļā bez starojuma — lumbālģija jeb lumbago. Par nopietnāku slimību liecina uz kājām starojošas sāpes. Ja tām pievienojas arī augšstilba, ceļa, apakšstilba vai pēdas tirpšana, tad kaite ir sarežģītāka, jo šos simptomus izraisa nervu saknīšu kairinājums. Ja saknītes ir saspīestas, var iestāties pēdas parēze — pēda nekustas, var sākties pēkšņi urinācijas traucējumi, īpaši pēc straujas smaguma celšanas. Tad ar zālēm vien nepietiek, nepieciešama operācija — starpskriemeļu disku izņemšana, lai atbrīvotu saknītes nospiedumam.

Disku vidū ir pulpoza, želejveidīga mīkstu audu masa, apkārt — fibrozs (šķiedrains) gredzens. Pēc pārlieku smagumu celšanas fibrozajā gredzenā rodas plaisas. Tās var sadzīt, sarētoties, cilvēkam dzīvojot saudzējošā režīmā, neceļot smagumus, saņemot pretiekaisuma terapiju. Bet, ja slodze turpinās, pa plaisiņu pulpozā masa sāk spiesties ārā un nospiež nervu saknīti, rodas nopietnas problēmas — sāpes, izteikti jušanas traucējumi, pēdas parēze, urīna nesaturēšana. Tad slimnieks nekavējotī jāvērtē pie neiroķirurga.

Ja moka tikai tirpums, sāpju starojums pa kāju, tad mugursāpes labāk ārstēt konservatīvi — ar pretiekaisuma līdzekļiem, B grupas vitamīniem un miorelaksējošiem līdzekļiem, kas noņem muskulatūras saspringumu un pastiprina pretiekaisuma līdzekļu darbību.

Apskatot sāpošo muguru, ārsts atradīs vainīgos skriemeļus, un, iztaustot muguras taisnos muskuļus, saskatīs asimetrisku muskulatūras saspringumu — tā ir organisma aizsargreakcija pret sāpēm: mazina sāpes, muskulatūra saspringst, mugurkauls ieliecas, ieņem nepareizu formu — tā ir reflektora skolioze, pacients parasti ierodas liks un greizs.

Ja cilvēks ilgstoši neārstējas, cieš sāpes, jostas krustu daļā no ilgstošas trofiskas — barošanās traucējumiem — parasti veidojas audu izgulsņējumi, sabiezējumi, mezgliņi.

Kādas zāles lietot, kā dzīvot

Sāpes neirotizē cilvēku — viņu viss kaitina, viņš pats kļūst neciešams. Ilgstošas sāpes cilvēks fokusē smadzenēs un jūt nepārtraukti. Kā tās novērst?

Pret mugursāpēm lieto pretiekaisuma līdzekļus, kuru izvēle ir mediķu ziņā.

Svarīgi ir dzert daudz šķidrums — vismaz divus litrus dienā.

Vislabākā ziede pašlaik ir Dolobene gels, kas noņem audu tūsku un iekaisumu, uzlabo asinsriti. Padārga gan — Ls 4, bet tai vajadzētu būt katrā mājas aptieciņā, jo tā der arī pret sasitumiem, traumām. Ziedes, kas tiek lietotas pret muguras sāpēm, nedrīkst būt karsējošas. Agrāk populārais finalgons nebūt nav labs: karstuma ietekmē nervu saknītes pietūkst, skriemeļu virsmu kairinājums palielinās, sāpes pastiprinās. Nekādā ziņā nedrīkst likt termoforu!

Visas smēres jāieziež viegli, bez spēka, lai tās pašas iesūcas un nekairina audus. Nav labi vienā dienā lietot vairākas ziedes — vielas var savstarpēji reaģēt un efekta nebūs. Nav vēlams iezīst savīdušu ādu. Ādai jābūt tīrai un

sausai.

Akūtas mugursāpes masāža var sakairināt, tā ir laba mugursāpju remisijas laikā, kad slimības simptomi pavājinās. Remisijas laikā lieto ultraskaņu, kas, izraisot bioķīmiskus procesus, uzsūc sāļu nogulsņumus, radziņus.

Mugurkaula problēmas biežāk moka cilvēkus, kas dzīvo jūras tuvumā — viņus ietekmē sāļais gaiss, lielā ūdens tuvums.

Muguras sāpju rašanos veicina arī pārlieku sāļš ēdiens. Jāatceras, ka cilvēks nav dzimis uz riteņiem. Lai izvairītos vai attālinātu mugurkaulu slimības, vēlams vairāk staigāt. Staigāšana ir lieliska muskulatūras un asinsvadu masāža. Vismaz trīsreiz nedēļā būtu nepieciešama samērīga fiziska slodze.

Cilvēkiem, kuri cieš no muguras sāpēm, ieteicama peldēšana, bet neder aerobika, liela lēkšana, kas mehāniski traumatizē audus un starpskriemeļu diskus. Pārcentīga aerobiķa mugurkauls rentgenā izskatās kā traktorista mugurkauls.

Neviens nevar izvairīties no fiziskām slodzēm, bet vecāku uzdevums ir vadīt bērnu pa dzīvi, neradot pārslodzes. Lielā sporta slodze mugurkaulam ir bīstama.

Medicīnas jaunumi

Aspirīns var mazināt vēža risku: regulāra aspirīna lietošana daļai cilvēku par 40% var mazināt risku saslimt ar kuņģa audzēju, apgalvo Maskavas Vēža izpētes centra speciālisti izdevumā The International Journal of Cancer. Medikamenta aizsargājošais efekts attiecas tikai uz tiem cilvēkiem, kas inficēti ar *Helicobacter pylori* baktēriju. Eksperti uzskata, ka ar šo baktēriju, kas saistīta ar kuņģa čūlu, inficēta puse pasaules iedzīvotāju. Pētnieki Maskavā par efektīvu uzskata aspirīna devu — tablete divreiz nedēļā vismaz pusgadu.

Ciņā ar vēzi vairāk uzvarētāju: ASV Nacionālā vēža institūta dati liecina, ka arvien vairāk amerikāņu gūst virsroku ciņā ar vēzi. Pašlaik šādu cilvēku ir ap 8,4 miljoniem. 80. gadu sākumā 51% slimnieku nodzīvoja vismaz piecus gadus pēc vēža ārstēšanas. Tagad šis skaitlis pieaudzis līdz 60%. Institūta aprēķini liecina, ka pašlaik ASV ir 2 miljoni sievietes, kas atlabušas pēc krūts vēža, un miljons vīriešu, kas atlabuši pēc prostatas vēža.

Vasaras bērnu vidū ir vairāk diabētiķu: zviedru pētnieki apgalvo, ka starp bērniem, kas dzimuši jūlijā un augustā, ir vairāk diabētiķu. Šis atzinums laikrakstā The Journal Archives of disease in Childhood, nostiprina teoriju, ka diabēta attīstībā ir nozīme arī videi. Slimības attīstību, bērnam pieaugot, var veicināt infekcijas, ko guvusi māte grūtniecības sākumā, t. i. ziemā.

Soda tievēšanas līdzekļu ražotājus: tiesa Teksasas štata (ASV) vienojusies, ka notievēšanas līdzekļa, kas plašāk ir pazīstama ar nosaukumu Phen-fen, ražotājiem ir jāmaksā 23,3 miljonu ASV dolāru kompensācija sievietei, kurai pēc medikamenta lietošanas radušās problēmas ar sirdi. Tā ir pirmā tiesas prāva pret firmu American Home Products Cop., kuras ražotais Phen-fen pirms dažiem gadiem strauji kļuva populārs un vēlāk tika izņemts no apgrozības, kad atklājās tā radītās blakusparādības. Sūdzības pret firmu tiesā līdz šim iesnieguši vairāk nekā 3000 amerikāņu.

Pesticīdi mazina vīriešu auglību: vīriešiem, kas darbā saskaras ar pesticīdiem, ir sliktāka spermas kvalitāte, apgalvo nīderlandiešu pētnieki izdevumā The Lancet. Viņi analizēja datus par 836 pāriem, kas no 1991. līdz 1998. gadam lūdza ārstu palīdzību mākslīgai apaugļošanai. 329 gadījumos vainojams bija vīriešu veselības stāvoklis. Tiem, kam darbā ir saskare ar pesticīdiem, risks kļūt neauglīgiem ir par 78% lielāks nekā citiem. Nav zināms, kura ķīmiskā viela veicina neauglību, jo apsektie vīrieši bija strādājuši ar dažādiem pesticīdiem.

Pēc preses materiāliem

Jūs jautājāt

Visa māja ož pēc zivīm...

Kā novērst nepatīkamu smaku virtuvē gatavojot zivis? Vairāk ir kādi paņēmieni kā gatavot zivis, lai mazinātos to specifiskā smaka?

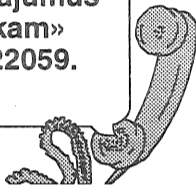
Ja zivis cepot, pievienosiet eļļai nedaudz citrona sulas, tā samazinās zivs smaku. Vēl specifisko smaku novērs eļļā ielikta zaļa kartupeļa šķēlītes.

Vārot zivis, ūdenim pielejiet nedaudz piena, izzudīs stiprā smarža un zivis būs garšīgākas.

Pret īpašo smaku palīdz arī etiķis. Pamērcējiet zivis pirms cepšanas vieglā etiķūdenī, to būs vieglāk notīrīt un mazināsies specifiskā zivs smaka.

Vispār zivis jātīra zem tekoša ūdens, pēc tam minūtes 15 jāpatur apslācītas ar citrona sulu, tikai tad var nedaudz apsālīt un sākt gatavot.

Uzdod jautājumus un izteikt ierosinājumus «Novadniekam» var pa tālr. 22059.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

- Pelēču kultūras nams**
28. augustā pulksten 22.00 balle, spēlēs «Aija».
- Rožkalnu kultūras nams**
28. augustā pulksten 22.00 diskotēka no Rēzeknes.
- Sīlukalna kultūras nams**
28. augustā pulksten 23.00 dejas, spēlē grupa «Staburags».
- Līču kultūras nams**
28. augustā lielākais deju mūzikas festivāls (īpašās dienas — «X-tream day») ar populārāko Latvijas didžeju daibu un visvairāk tehniski nodrošināto pasākumu šajā gadsimtā. Sākums pulksten 21.00.
- Saunas tautas nams**
27. augustā pulksten 22.00 balle. Spēlē Raimonds no Rēzeknes.
- Vārkavas tautas nams**
28. augustā pulksten 18.00 estrādē Latgales rajonu amatieru teātra saiets. Pēc tam Krustpils teātra izrāde: Kristaps Segliņš «Precības». Vakarā zaļumballe, spēlē «Vējš».

Šodien vārdadienu svin — Ludvigs, Ludis, Ivonna, Patricija
26. augustā — Natālija, Tālija, Bronislava, Bronislavs,
27. augustā — Žanis, Jorens, Alens

No saules, no laimes, no prieka — Mazu daliņu katru dienu!

Šonedēļ

Aizkalnes pagastā
60 gadi Veronikai Pavilaitei 29. augustā, 65 gadi Jāzepam Antānam 27. augustā, 75 gadi Bronislavai Šņepstei 24. augustā un 97 gadi Leonorai Lukaševičai 28. augustā.

Galēnu pagastā
91 gads Natālijai Degterjovai 26. augustā.

Jersikas pagastā
75 gadi Stefānijai Karetņikovai 28. augustā, 92 gadi Franciskam Stodam 23. augustā.

Preiļu pagastā
50 gadi Bronislavai Sondorei 28. augustā, 65 gadi Jevdokijai Terentjevai 26. augustā.

Rožupes pagastā
55 gadi Annai Sorokinai 25. augustā, 60 gadi Reginai Pastarei 28. augustā, 70 gadi Leonam Pastaram 27. augustā, 80 gadi Emmai Slipā 24. augustā.

Rudzātu pagastā
60 gadi Ņinai Vilkaušai 27. augustā.

Rušonas pagastā
60 gadi Nikolajam Aleksejevam 29. augustā.

Sutru pagastā
50 gadi Marijai Fjodorovai un Antonam Mauriņam, abiem 29. augustā.

Turku pagastā
70 gadi Jānim Grugulim 29. augustā.

Upmalas pagastā
55 gadi Bonifācijam Vaivodam 23. augustā un Lūcijai Kudiņai 25. augustā, 60 gadi Antonam Vaivodam — Sulteram 29. augustā.

Vārkavas pagastā
50 gadi Lidijai Upeniecei 23. augustā, 93 gadi Teklai Kursitei 26. augustā.

«Novadnieks» sirsnīgi sveic jubilārus!

Iepērk zāgbaļķus.
Mob. tel. 9466768.

V.Šoldres IJ iepērk cūkas dzīvsvārā.
Tālr. 21633, mob. tel. 9116707.

KEMIRA REMONTNIEKS
PIEDĀVĀ augu aizsardzības līdzekļus.

RAUNDAPS — vispārējais iedarbības universāls herbicīds visu nezāļu un to sakņu iznīcināšanai pirms ziemāju sējas. **VINCITS** — efektīvs šķidrās kodinātājs pret bīstamākajām sēnišu slimībām. **PANOKTINS 35** — kontaktiedarbības kodne. Lietojot to, iespējams aizsargāt augus no sējas līdz veģetācijas sākumam.

MINERĀLMĒSLUS:
Kemira Pover 4 13-16-18, Ca, Mg, S, Se, kemedīns; Kemira NPK 20 4-20-20, S, Mg, B, Ca;
Kemira PK 11 0-11-20, S, Mg, B, Cu; Kemira NPK 20 Plus 3-20-25, S, Ca; Kemira NPK 6-26-30 (Meh. M.); Kemira NPK 4-14-24 (Meh. M.); Kemira NPK 4-19-19 (Meh. M.);
Kemira Pover 18 18-9-9, Ca, Mg, S, B; Superfosfāts 0-20-0.

Piedāvā graudu kodinātāju Agata 212, ražība — apm. 5 t/ha.
Iespējama minerālmēslu piegāde. **Remontnieks Aglonas st., tel. 53 65147.**

Pārdod

steidzami AUDI-90. Tālr. 21037, 9426053;
MTZ C veida kultivatoru ar ecēšām, piegāde, Ls 200. Tālr. 36532, 33733;
MTZ-52 kultivatoru, piekabi. Tālr. 21924, 9408215; apalās krāsns futlāri. Tālr. 75524 vakaros;
dzīvojamo lauku māju Ogres raj. (ir saimniecības ēkas, telefons, 8 ha zemes, reģistrēts Zemesgrāmatā). Tālr. 5031810;
1,5 istabu dzīvokli Preiļos siera rūpnīcas raj., VAZ-2103. Tālr. 23248;
rudzus, 0,05 Ls/kg. Tālr. 24406;
govi. Tālr. 51458;
govi. Tālr. 65119;
govi. Tālr. 55641 vakaros.

Pērk

kombaina SK-4 riepu (400/610). Tālr. 39571.

Pērk cūkas, aitas, piena telus galai.
Samaksa uz vietas.
Tālr. 21973.

SIA «Wentwood Developments Ltd» piedāvā kvalitatīvus kokmateriālu žāvēšanas pakalpojumus lielos apjomos.
Cena pēc vienošanās.
Adrese: Ceļniecības 2, Līvāni.
Tālr. 53 43838.

SIA «Malibu» veļas mazgātava piedāvā jaunus pakalpojumus:

- virsdrēbju ķīmisko tīrīšanu,
- ādas izstrādājumu remontu un krāsošanu.

Adrese: Preiļos, Liepājas
46. Tālr. 23333.

Vajadzīgas strādnieces trušu fermā Cēsu raj. Amatas pag. «Magonītēs», p. n. Drabeši, LV-4140. Mob. tel. 9347387.

G.Zarāna vadītā autoskola organizē «B» kategorijas autovadītāju kursus Preiļos, Rigas ielā 4.
Pirmā nodarbība 2. septembrī no plkst. 15.00 un vēlāk.
Tālr. 24118.

Forvardera un kokvedēja pakalpojumi.
Tālr. 23743, mob. tel. 9408295.

27. un 30. augustā pārdos baltas un brūnas dējējvistas un gaiļus Ārdavā 7.50, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.20, Aglonas st. 8.30, Kastīrē 8.50, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.00, Stabulniekos 10.20, Galēnos 10.30, Sīlukalnā 10.40, Polkoronā 11.10, Pieniņos 11.30, Smelteros 11.50, L.Anspos 12.00, Priekuljos 12.10, Rudzātos 12.30, Turkos 13.00, Līvānos pie universālveikala 13.10, Rožupē pie pasta 13.40, Vanagos 14.00, Upmalā 14.20, Rimicānos 14.30, L.Klāparos 14.45, Pilišķos 15.00, Pelēcos 15.10, Nīdermuižā 15.20.

27. un 31. augustā pārdos brūnas dējējvistas un jaunas vīstīņas (3-4 mēn.), kā arī var pieteikt pīles un veikt gaiļu apmaiņu pret vistām: Jersikā 10.00, Upeniekos 10.10, Līvānos tūgū 10.25, Jaunsilavā 10.55, Zundānos 11.05, Turkos 11.15, Steļos 11.25, Rudzātos 11.35, Rožupē 11.55, Vanagos 12.05, Sutros 12.20, Preiļos 12.35, Gailīšos 13.15, Kategradē 13.30, Caunēs 13.40, Jaunaglonā 13.50, Aglonā 14.00, Aglonas st. 14.25, Ārdavā 14.40, Aizkalnē 14.55, Raudaukā 15.05, Pelēcos 15.15, Arendolē 15.30, Rimicānos 15.50, Upmalā 16.00, Vārkavā 16.15, Pilišķos 16.30, Stolderos 16.45. Tālr. 21547.

Iepērk mājlopus galai.
Tālr. 24147, 21956, m.t. 9438102.

LĪDZJŪTĪBAS

Kam tu sedzi, velēniņa, Miļa bērna augumiņu, Tēvu, māti sāpināji Līdz mūžiņa vakaram. Esam kopā ar Renāra REINIKĀ tuviniekiem lielajās bēdās.
Jaudzemi

Labi darbi, miļi vārdi — Tie palika šai saulē. Dalām būdu smagumu ar Vanagu pamatskolas direktori Janīnu Praņevsku, TĒVU zaudējot. Skolu valde, rajona izglītības iestāžu vadītāji

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Janīnai Praņevskai, no TĒVA uz mūžu atvadoties. Vanagu pamatskolas kolektīvs

Reiz pienāk diena, noslēgta un skarba, Kad dziļi, dziļi daudz sirdis sāp... Skumju brīdī esam kopā ar Valda Gribusta ģimeni, TĒVU zaudējot.
Mājas kaimiņi

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek, Un piemiņa kā saules zieds. Sērojam kopā ar Santu un Daigu Bricēm, VECTĒVU mūžībā pavadot.
Pelēču pamatskolas 6. un 7. klases kolektīvi

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja kolektīvs izsaka visdziļāko līdzjūtību Jāzepam PAUNIŅAM tuviniekiem, viņu mūžībā aizvadot.

Nogrima saule, apdzisa zvaigznes, Norima vēji, aplkusa sirds. Skumju brīdī esam kopā ar Valdi Gribustu, TĒVU smiltajā guldot.
P/s «Preiļu SCO» kolektīvs

Plauka dzīve ar domām un jūtām, Darbos, kuros sirdij bij degt. Nāca negaidīts brīdis visgrūtākais, Smilšu palagiem jaunību segt. Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem, RENĀRAM mūžības takās aizejot.
Pamatskolas audzinātāju un klasesbiedri

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem sakarā ar Jāzepam PAUNIŅAM nāvi.
Mednieku klubs «Jasmuiža»

Izsakām līdzjūtību Nadeždai Reliņai sakarā ar JĀZEPA nāvi.
1. sekcijas kaimiņi

Cilvēka mūžs ir kā kokle, Stūgas pārtrūkst un viss paliek kluss... Esam kopā ar Ingu, TĒTI mūžībā pavadot.
PVĢ deļotāji